

Zdravotně
sociální fakulta
Faculty of Health
and Social Studies

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Zdravotně sociální fakulta
Katedra radiologie, toxikologie a ochrany obyvatelstva

Diplomová práce

Policie České republiky jako základní složka IZS a její úloha v souvislosti s hromadným narušováním veřejného pořádku formou občanských nepokojů

Vypracoval: Bc. Pavel Carva
Vedoucí práce: Mgr. Roman Bláha, Ph.D.
Konzultant: Ing. Libor Líbal

České Budějovice 2014

ABSTRAKT

Hromadná narušování veřejného pořádku jsou pro společnost velmi nebezpečné jevy. Dochází při nich k ohrožení života, zdraví a škodám na majetku. Dalším negativním jevem jsou poměrně vysoké finanční náklady, spojené s opatřeními při řešení těchto akcí. Policie České republiky je garantem zvládnutí těchto situací a musí postupovat tak, aby docházelo k co nejmenším škodám na zdraví a majetku a byly co možná nejlépe zajištěny chráněné zájmy.

V úvodu diplomové práce byly stanoveny následující cíle. Vymezení společenských změn a změn právních norem, které ovlivňují činnost Policie České republiky při zabezpečení vnitřní bezpečnosti státu, zejména pak veřejného pořádku při občanských nepokojích. Zpracování návrhu metodického pokynu, na jehož základě může získat Policie České republiky normu, která bude využita ke zkvalitnění postupů při řešení občanských nepokojů.

V teoretické části, vzhledem k tomu, že Policie České republiky patří mezi základní složky integrovaného záchranného systému, byla popsána historie vzniku a jednotlivé složky integrovaného záchranného systému. Následně byla podrobně popsána Policie České republiky, její organizace od policejního prezidia, přes útvary s celostátní působností až po Krajská ředitelství Policie České republiky. Současně byly popsány pořádkové jednotky, historie jejich vzniku, vývoj, organizace, výcvik, historie vzniku a činnost antikonfliktních týmů.

Jako základ metodiky pro dosažení stanovených cílů, bylo shromáždění a důsledné prostudování dostatečného množství materiálů, hlavně z interních zdrojů Policie České republiky a byla provedena rešerše zahraniční a české legislativy, zejména v souvislosti s hromadným narušováním veřejného pořádku. Kvalitativního výzkumu bylo využito při získávání informací o počtu nasazení pořádkových jednotek a antikonfliktních týmů v jednotlivých letech na jednotlivá bezpečnostní opatření a byla provedena analýza těchto jevů. Zvláště pak událostí ve Šluknovském výběžku v roce 2011 a v Českých Budějovicích v roce 2013. Kvalitativního výzkumu bylo také využito

v kapitole, která popisuje historický vývoj hromadných narušování veřejného pořádku v České republice, a také při pohledu Policie České republiky na hromadná narušování veřejného pořádku v souvislosti s postupným vývojem těchto jevů a společenskými změnami. Bylo provedeno vyhodnocení získaných informací o legislativě v zahraničí a v České republice v souvislosti s hromadným narušováním veřejného pořádku a vyhodnocením postupu Policie České republiky při řešení těchto situací.

Na základě přijatých cílů byla stanovena výzkumná otázka: Musí Policie České republiky reagovat na společenské změny a změny právních norem, které mění její postupy při udržování veřejného pořádku? Provedeným výzkumem a analýzou získaných dat bylo zjištěno, že Policie České republiky musí reagovat na společenské změny v souvislosti s hromadným narušováním veřejného pořádku, od akcí typu technoparty přes divácké násilí až po akce extremistů, kteří jsou stále lépe organizováni a připraveni na postupy pořádkových jednotek, zvláště pokud se tyto akce týkají národnostních menšin. Změna legislativy, například přijetí zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky ve znění pozdějších předpisů, novelizace některých zákonných norem či interních aktů řízení, mění postupy a organizaci Policie České republiky při řešení hromadných narušování veřejného pořádku a Policie České republiky musí na tyto změny reagovat. V práci byl zpracován návrh metodického pokynu, který bude základní pomůckou pro Policii České republiky při řešení hromadných narušování veřejného pořádku, zvláště ve fázi přípravy, nasazení sil a prostředků a sestavování řídicích štábů.

Klíčová slova:

hromadné narušování veřejného pořádku, Policie České republiky, pořádková jednotka, antikonfliktní tým

ABSTRACT

Mass disruptions of public order present very dangerous social phenomena. They involve risk to life and health, and damage to property. Another negative aspect is relatively high financial costs of measures to address such phenomena. Acting as a public authority warranting that these situations are handled whenever they arise, the Police of the Czech Republic need to proceed in such a way as to prevent large-scale damage to health and property and ensure that protected interests are well secured as far as possible.

The following two objectives are defined in the Introduction to the present thesis. To identify social changes and changes to legislation affecting the work of the Police of the Czech Republic in ensuring internal security of the State, with special regard to ensuring public order during civil unrests. To draft a guideline serving as a basis for the Police of the Czech Republic to define a standard used to improve its procedures in tackling civil unrests.

As the Police of the Czech Republic represent one of the component parts of the Integrated Rescue System (IRS), the introductory part gives a brief account of the history and component units of the IRS. This is followed by a detailed description of the organisational structure of the Police of the Czech Republic, ranging from the Police Presidium and services having a republic-wide competence to Regional Police Directorates. Moreover, an account is given of riot police forces, including their history, development, organisation and training, as well as of the history and activity of anti-conflict teams.

As a basis for methodology used to achieve the above-defined objectives, a sufficient amount of documents, coming mainly from internal sources of the Police of the Czech Republic was collected and thoroughly analysed, and a research into foreign and Czech legislation relating mainly to mass disruptions of public order was carried out. A qualitative research was used to gather data on the number of interventions by the riot police forces and anti-conflict teams in each year and with regard to each

security measure, and an analysis of these phenomena was undertaken, including above all the events in the Sluknov Headland in 2011 and Ceske Budejovice in 2013. The qualitative research was further applied in the chapter describing the historical record of mass disruptions of public order in the Czech Republic, and in describing how the Police of the Czech Republic perceive these phenomena in terms of their gradual evolution and related social changes. The data collected in relation to foreign and Czech legislation on mass disruptions of public order were evaluated, as was the approach of the Police of the Czech Republic toward tackling these kinds of situation.

Based on the defined objectives, the following research question was formulated: Do the Police of the Czech Republic have to respond to social changes and changes to legislation that are deemed to alter their procedures in maintaining public order? The research carried out along with the analysis of the collected data showed that the Police of the Czech Republic should indeed respond to social changes resulting from mass disruptions of public order, ranging from the “techno-party” type of events and spectator violence to the actions of extremists who become increasingly better organised and prepared to stand up against riot police forces, particularly whenever such events involve national minorities. Changes to legislation, such as the adoption of Act No. 273/2008 Coll., on the Police of the Czech Republic, as amended, or amendments of certain legal norms or internal management acts change the procedures and organisation of the Police of the Czech Republic related to tackling mass disruptions of public order, and the Police of the Czech Republic have to respond to them. The thesis includes a draft guideline that will serve as a basic tool for the Police of the Czech Republic to deal with mass disruptions of public order, especially at the stage of preparation, deployment of forces and means and appointment of command crews.

Key words:

mass disruption of public order, Police of the Czech Republic, riot police force, anti-conflict team

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji diplomovou práci jsem vypracoval samostatně, pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to – v nezkrácené podobě – v úpravě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných fakultou – elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejich internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne 19. května 2014

.....

Bc. Pavel Carva

Poděkování

Chtěl bych touto cestou poděkovat svému vedoucímu diplomové práce, panu Mgr. Romanu Bláhovi, Ph.D. a konzultantovi panu Ing. Liborovi Líbalovi za odborné metodické vedení a pomoc při psaní této práce, za jejich cenné rady, připomínky, za věnovaný čas a trpělivost. Dále bych chtěl velmi poděkovat plk. Mgr. Bc. Martinu Součkovi, vedoucímu Odboru služby pořádkové policie za odbornou pomoc a poskytnutí studijních materiálů a v neposlední řadě své rodině za její podporu a trpělivost, kterou mi věnovala po celou dobu mého studia.

OBSAH

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	10
ÚVOD.....	12
1. TEORETICKÁ ČÁST.....	14
1.1 Integrovaný záchranný systém.....	14
1.1.1 Historie vzniku IZS.....	15
1.1.2 Složky IZS (3,4).....	16
1.1.3 Hasičský záchranný sbor České republiky	18
1.1.4 Zdravotnická záchranná služba.....	19
1.1.5 Policie České republiky	20
1.2 Ministerstvo vnitra a Policie České republiky v krizovém řízení.....	31
1.2.1 Ústřední úroveň řízení	32
1.2.2 Územní úroveň řízení.....	33
1.3 Pořádkové jednotky	33
1.3.1 Složení pořádkových jednotek (45,46)	35
1.3.2 Výcvik a příprava PJ.....	40
1.4 Antikonfliktní týmy	41
1.4.1 Činnost AKT v České republice	43
2. VÝZKUMNÁ OTÁZKA A METODIKA VÝZKUMU	45
2.1 Výzkumná otázka	45
2.2 Metodika	45
3. VÝSLEDKY	47
3.1 Hromadné narušování veřejného pořádku v zahraničí	47
3.2 Historie hromadných narušování veřejného pořádku v České republice	53
3.3 Šluknovský výběžek 2011	58

3.4 České Budějovice 2013	63
3.5 Počty nasazení PJ, SPJ a AKT v letech 2010-2013	70
4. DISKUZE	80
4.1 Návrh metodického pokynu	88
5. ZÁVĚR	94
6. SEZNAM INFORMAČNÍCH ZDROJŮ	96
7. SEZNAM OBRÁZKŮ	102
8. SEZNAM TABULEK.....	103
9. SEZNAM GRAFŮ	104
10. SEZNAM PŘÍLOH.....	105
11. PŘÍLOHY	106

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

AKG	Antikonfliktní skupina
AKT	Antikonfliktní tým
BRS	Bezpečnostní rada státu
DS	Dělnická strana
DSSS	Dělnická strana sociální spravedlnosti
HZS ČR	Hasičský záchranný sbor České republiky
IZS	Integrovaný záchranný systém
KÚP	Kriminalistický ústav Praha
LEX	Levicový extremismus
MV	Ministerstvo vnitra České republiky
NNR	Násilí není řešení
NPC	Národní protidrogová centrála SKPV
o. s.	Občanské sdružení
PEX	Pravicový extremismus
PJ	Pořádková jednotka
PJ KŘP	Pořádková jednotka krajského ředitelství policie
Policie ČR	Policie České republiky
ŘSDP	Ředitelství služby dopravní policie

ŘSPP	Ředitelství služby pořádkové policie
SKPV	Služba kriminální policie a vyšetřování
SPJ	Speciální pořádková jednotka
URNA	Útvar rychlého nasazení
ÚDV	Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu SKPV
ÚKŠ	Ústřední krizový štáb
ÚOKFK	Útvar pro odhalování korupce a finanční kriminality SKPV
ÚOOZ	Útvar pro odhalování organizovaného zločinu SKPV
ÚSČ	Útvar speciálních činností SKPV
ÚZČ	Útvar zvláštních činností SKPV
ZZS	Zdravotnická záchranná služba

ÚVOD

Policie České republiky, jako jedna ze základních složek integrovaného záchranného systému, odpovídá za udržování vnitřní bezpečnosti a pořádku. Extremismus, sociálně nežádoucí jevy a nové závažné formy kriminality kladou zvýšené nároky na profesní a odbornou připravenost pracovníků integrovaného záchranného systému. Starosta obce se s Policií České republiky podílí na zajištění veřejného pořádku. Činnost související s touto problematikou je nutné neustále přizpůsobovat aktuální bezpečnostní situaci. Hromadná narušování veřejného pořádku jsou jedním z problémů současnosti, který je velmi citlivě vnímán širokou veřejností a podrobně popisován médií. Pořádkové jednotky Policie České republiky, které jsou v souvislosti s těmito jevy nejvíce na očích veřejnosti a médií, jsou posuzovány podle typu hromadného narušování veřejného pořádku, způsobu jeho řešení, zúčastněných cílových skupin obyvatelstva a v neposlední řadě podle nálady ve společnosti. Pořádkové jednotky Policie České republiky jsou úzce specializované útvary, jejichž hlavním úkolem je formou represe zachování veřejného pořádku, respektive jeho obnovení.

K napsání této práce mě přivedla neustále se zvyšující agresivita a organizovanost některých sportovních fanoušků a extremistických skupin. Zvláště pak hromadné narušování veřejného pořádku ve Šluknovském výběžku v roce 2011 a v Českých Budějovicích v roce 2013.

Ve své práci jsem se zabýval postavením Policie České republiky v integrovaném záchranném systému a jejími činnostmi v souvislosti s hromadným narušováním veřejného pořádku formou občanských nepokojů. Na těchto akcích se nepodílejí jenom pořádkové jednotky, ale svůj nemalý podíl na někdy klidném průběhu shromáždění mají i antikonfliktní týmy a ostatní složky Policie České republiky. Charakter těchto akcí a shromáždění se během let po roce 1989 měnil a neustále mění. Mění se organizovanost, agresivita účastníků shromáždění, ale i nálada ve společnosti

a také legislativa. Toto vše se odráží i v postupu Policie České republiky při řešení a zvládnání těchto nepokojů.

Pro zpracování této diplomové práce byly stanoveny tyto cíle:

- Vymezení společenských změn a změn právních norem, které ovlivňují činnost Policie České republiky při zabezpečení vnitřní bezpečnosti státu, zejména pak veřejného pořádku při občanských nepokojích.
- Zpracování návrhu metodického pokynu, na jehož základě může získat Policie České republiky normu, která bude využita ke zkvalitnění postupů při řešení občanských nepokojů.

1. TEORETICKÁ ČÁST

1.1 Integrovaný záchranný systém

Vymezení pojmů (2)

Integrovaný záchranný systém (dále jen IZS) je definován zákonem č. 239/200 Sb., *o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů*. Jde o koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací v případě, že se těchto prací účastní dvě a více složek integrovaného záchranného systému.

Mimořádná událost je škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací.

Záchranné práce jsou činnosti, které vedou k odvrácení nebo omezení bezprostředního působení rizik vzniklých mimořádnou událostí, zvláště jedná-li se o ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí, a vedoucí k přerušení jejich příčin.

Likvidační práce jsou činnosti, které vedou k odstranění následků způsobených mimořádnou událostí.

Věcná pomoc je poskytnutí věcných prostředků při provádění záchranných a likvidačních prací a při cvičení na výzvu velitele zásahu, hejtmána kraje nebo starosty obce, věcnou pomocí se rozumí i pomoc poskytnutá dobrovolně bez výzvy, ale se souhlasem nebo s vědomím velitele zásahu, hejtmána kraje nebo starosty obce.

Osobní pomoc je činnost nebo služba, která je prováděna při záchranných a likvidačních pracích nebo při cvičení na výzvu velitele zásahu, hejtmána kraje nebo starosty obce. Osobní pomocí se rozumí i pomoc poskytnutá dobrovolně bez výzvy, ale se souhlasem nebo s vědomím velitele zásahu, hejtmána kraje nebo starosty obce.

Ochrana obyvatelstva spočívá v plnění úkolů civilní ochrany, zejména varování, evakuace, ukrytí a nouzové přežití obyvatelstva a další opatření k zabezpečení ochrany života, zdraví a majetku (13).

Krizová situace je mimořádná událost, narušení kritické infrastruktury nebo jiné nebezpečí, při níž je vyhlášen některý z krizových stavů. Stav nebezpečí, nouzový stav nebo stav ohrožení státu (5).

1.1.1 Historie vzniku IZS

Vznik integrovaného záchranného systému byl vyvolán potřebou koordinovat činnost nejen záchranářů při závažných a složitých nehodách, živelných katastrofách, ale i všech zúčastněných, kteří mohou svými silami a prostředky nebo kompetencemi přispět k záchraně osob, zvířat, majetku nebo životního prostředí při zvládnutí mimořádných událostí. Současně bylo nutné koordinovat orgány státní správy a samosprávy, právnické a podnikající fyzické osoby při provádění záchranných a likvidačních prací společně s Hasičským záchranným sborem České republiky, Policií České republiky a Zdravotnickou záchrannou službou tak, aby si nikdo nepřekážel a zároveň nebyl nikdo opomenut (1).

Na základě těchto požadavků byl v roce 2000 přijat zákon č 239/2000 Sb., *o integrovaném záchranném systému* a o změně některých zákonů, který vymezuje integrovaný záchranný systém, stanoví složky IZS a jejich působnost, pokud tak nestanoví zvláštní právní předpis, působnost a pravomoc státních orgánů a orgánů územních samosprávních celků, práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na mimořádné události, při záchranných a likvidačních pracích, při ochraně obyvatelstva před a po dobu vyhlášení stavu nebezpečí, nouzového stavu, stavu ohrožení státu a válečného stavu (2).

1.1.2 Složky IZS (3,4)

Složky IZS jsou s ohledem na jejich pravomoci, povinnosti, organizaci, zřizovatele a financování rozděleny na základní a ostatní. Jejich koordinaci řeší stálé orgány integrovaného záchranného systému.

Základní složky IZS jsou jeho páteřním systémem a odpovídají za zajištění nepřetržitého příjmu ohlášení v případě vzniku mimořádné události, její vyhodnocení a v případě potřeby zajišťují neodkladný zásah v místě výskytu mimořádné události. Z tohoto důvodu rozmisťují své síly a prostředky po celém území České republiky. *Základními složkami IZS jsou:*

- Hasičský záchranný sbor České republiky a jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany,
- poskytovatelé zdravotnické záchranné služby,
- Policie České republiky.

Ostatní složky IZS při provádění záchranných a likvidačních prací poskytují plánovanou pomoc na vyžádání. *Ostatními složkami IZS jsou:*

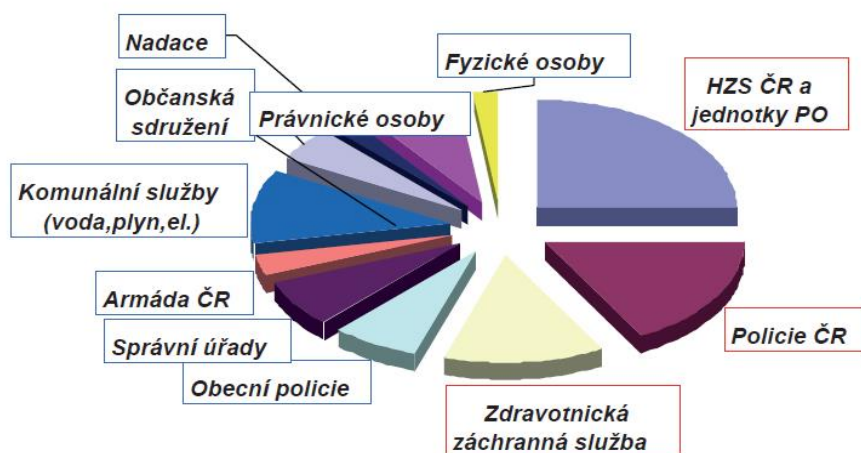
- vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil (Armáda České republiky),
- ostatní ozbrojené sbory (Vězeňská služba, Celní správa, Městská policie atd.),
- ostatní záchranné sbory (Horská služba, Letecká záchranná služba atd.),
- orgány ochrany veřejného zdraví (Krajské hygienické stanice, Veterinární správa),
- havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby (havarijní služby v oblasti elektřina, voda, plyn a např. také odpadové služby),

- zařízení civilní ochrany,
- neziskové organizace a sdružení občanů, které lze využít k záchranným a likvidačním pracím,
- v případě vyhlášení některého z krizových stavů se stávají ostatními složkami také poskytovatelé akutní lůžkové péče, pokud mají zřízen urgentní příjem (2).

Stálá koordinace složek IZS v době zásahu i mimo společný zásah je zajištěna operačními a informačními středisky IZS, kterými jsou operační střediska hasičského záchranného sboru kraje a operační a informační středisko Generálního ředitelství hasičského záchranného sboru České republiky (11).

Graf 1: Složky IZS

Zdroj: Ministerstvo vnitra

1.1.3 Hasičský záchranný sbor České republiky

Hasičský záchranný sbor České republiky (dále jen HZS ČR) je zřízen jako organizační složka státu zákonem č. 238/2000 Sb., *o Hasičském záchranném sboru České republiky* a o změně některých zákonů ve znění pozdějších předpisů. Jeho hlavním posláním jako základní složky IZS, je ochrana života a zdraví obyvatel a majetku před požáry a také poskytování účinné pomoci při mimořádných událostech. Při plnění těchto úkolů spolupracuje HZS ČR se správními úřady, jinými státními orgány, orgány samosprávy, právníckými a fyzickými osobami a také s mezinárodními organizacemi. Tato spolupráce se především týká stanovení práv a povinností při vzájemném poskytování pomoci a informací mezi dotčenými subjekty při mimořádných událostech, pokud toto není omezeno jinými právními předpisy nebo povinnostmi mlčenlivosti. Úkoly a jejich rozsah, které HZS ČR plní jsou stanoveny zvláštními právními předpisy (47).

- integrovaný záchranný systém (2)
- krizové řízení (5)
- požární ochrana (48)

HZS ČR zajišťuje nepřetržitý kvalifikovaný bezodkladný příjem volání a koordinovaný postup složek IZS při přípravě na mimořádné události a během provádění záchranných a likvidačních prací. To znamená, že pokud v místě mimořádné události zasahuje více složek integrovaného záchranného systému, je velitelem zásahu zpravidla příslušník HZS ČR (6).

Hasičský záchranný sbor České republiky tvoří:

- Generální ředitelství HZS ČR, které je součástí Ministerstva vnitra,
- hasičské záchranné sbory krajů,
- záchranný útvar,

- Střední odborná škola požární ochrany a Vyšší odborná škola požární ochrany ve Frýdku-Místku.

1.1.4 Zdravotnická záchranná služba

Zdravotnická záchranná služba (dále jen ZZS) na základě tísňové výzvy poskytuje zejména přednemocniční neodkladnou péči osobám se závažným postižením zdraví nebo v přímém ohrožení života. Je zřízena zákonem č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě ve znění pozdějších předpisů a společně s vyhláškou Ministerstva zdravotnictví č. 240/2012 Sb., kterou se provádí zákon o zdravotnické záchranné službě, upravuje podmínky poskytování zdravotnické záchranné služby a také práva a povinnosti poskytovatele zdravotnické záchranné služby. Dále jsou v tomto zákoně upraveny povinnosti poskytovatelů akutní lůžkové péče k zajištění návaznosti jimi poskytovaných zdravotních služeb na zdravotnickou záchrannou službu. Současně jsou tímto zákonem upraveny a stanoveny podmínky pro zajištění připravenosti poskytovatele zdravotnické záchranné služby na řešení mimořádných událostí, krizových situací a výkon veřejné správy v oblasti zdravotnické záchranné služby. Poprvé je povinnost zpracovat traumatologický plán poskytovatelům zdravotnické záchranné služby v rámci krizové připravenosti uložena, bez ohledu na dosavadní praxi, zákonem. Povinností kraje je zajistit nepřetržitou dostupnost zdravotnické záchranné služby v rozsahu, který je stanoven plánem pokrytí území kraje výjezdovými základnami. Tato povinnost je plněna prostřednictvím poskytovatelů zdravotnické záchranné služby. (9,8,7,20)

Zdravotnická záchranná služba zajišťuje tyto činnosti:

- nepřetržitý kvalifikovaný bezodkladný příjem volání na národní číslo tísňového volání 155 a příjem výzev od ostatních operačních středisek složek IZS,

- vyhodnocuje naléhavost tohoto volání a rozhoduje o nejvhodnějším řešení dle stavu pacienta,
- řídí organizaci přednemocniční neodkladné péče a spolupracuje s velitelem zásahu v místě události,
- spolupracuje s cílovým poskytovatelem akutní lůžkové péče,
- poskytuje instrukce k zajištění první pomoci před příjezdem výjezdové skupiny,
- vyšetření, poskytnutí zdravotní péče a provedení neodkladných výkonů k záchraně života pacienta v místě události,
- soustavnou zdravotní péči během převozu až do předání pacienta cílovému poskytovateli akutní lůžkové péče,
- přepravu pacienta letadlem mezi poskytovateli akutní lůžkové péče za neustálého poskytování neodkladné péče, hrozí-li nebezpečí z prodlení a nelze-li přepravu zajistit jinak,
- přepravu tkání a orgánů k transplantaci letadlem, hrozí-li nebezpečí z prodlení a nelze-li přepravu zajistit jinak,
- třídění osob postižených na zdraví podle odborných hledisek urgentní medicíny při hromadném postižení osob v důsledku mimořádných událostí nebo krizových situací (10,9).

1.1.5 Policie České republiky

Policie České republiky byla zřízena zákonem č. 283/1991 Sb., *o Policii České republiky*, ve znění pozdějších předpisů s účinností od 15. července 1991 jako ozbrojený bezpečnostní sbor. Tento zákon byl s účinností od 1. 1. 2009 nahrazen

zákonem č. 273/2008 Sb., *o Policii České republiky*, ve znění pozdějších předpisů, který v současnosti tvoří základní legislativní platformu regulující činnost policie. Tímto zákonem je mimo jiné stanovena teritoriální působnost policie na území České republiky, nestanoví-li tento zákon nebo jiný právní předpis jinak (12,14,19).

Policie České republiky (dále jen Policie ČR) slouží veřejnosti. Jejím úkolem je zajišťovat bezpečnost osob a majetku, chránit veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, přímo použitelnými předpisy Evropské unie nebo mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu. K plnění těchto úkolů jsou dány zákonem č. 273/2008 Sb., *o Policii České republiky* policistům mimo jiné pravomoci používat při zákroku donucovací prostředky a držet, nosit nebo jinak používat zbraně všech kategorií stanovených jiným právním předpisem. Policista je oprávněn použít donucovacího prostředku k ochraně své nebo jiné osoby, majetku anebo k ochraně veřejného pořádku. Může použít takový donucovací prostředek, který mu umožní dosáhnout účelu, který zákrokem sleduje nebo je nezbytný k překonání odporu nebo útoku osoby, proti níž zakročuje. Vždy musí osobu, proti které zakročuje, vyzvat, aby upustila od protiprávního jednání s výstrahou, že bude použito donucovacích prostředků. Od této výzvy s výstrahou lze upustit, pokud zákrok nesnese odkladu (17,15,16).

Donucovacími prostředky jsou:

- hmaty, chvaty, údery a kopy,
- slzotvorný, elektrický nebo jiný obdobně dočasně zneschopňující prostředek,
- obušek a jiný úderný prostředek,
- vrhací prostředek mající povahu střelné zbraně podle jiného právního předpisu s dočasně zneschopňujícími účinky,

- vrhací prostředek, který nemá povahu zbraně podle § 56 odst. 5,
- zastavovací pás, zahrazení cesty vozidlem a jiný prostředek k násilnému zastavení vozidla nebo zabránění odjezdu vozidla,
- vytlačování vozidlem,
- vytlačování štítem,
- vytlačování koněm,
- služební pes,
- vodní stříkač,
- zásahová výbuška,
- úder střelnou zbraní,
- hrozba namířenou střelnou zbraní,
- varovný výstřel,
- pouta,
- prostředek k zamezení prostorové orientace (17).

Tak jako použití donucovacích prostředků, tak i použití zbraně se řídí zákonnými pravidly. Zbraní se v tomto případě rozumí zbraň střelná, včetně střeliva a doplňků zbraně, vyjma vrhacího prostředku majícího povahu střelné zbraně podle jiného právního předpisu s dočasně zneschopňujícími účinky, dále zbraň bodná a sečná, výbušnina, speciální výbušný předmět, průlomový pyrotechnický prostředek a speciální náloživo. I v případě použití zbraně je policista povinen vyzvat osobu, proti které zakročuje, aby upustila od protiprávního jednání, s výstrahou, že bude použito zbraně.

Od této výzvy s výstrahou je možno upustit v případě, že je ohrožen život nebo zdraví policisty nebo jiné osoby a zákrok nesnese odkladu.

Použití zbraň je policista oprávněn v těchto případech:

- v nutné obraně nebo v krajní nouzi,
- jestliže se nebezpečný pachatel, proti němuž zakročuje, na jeho výzvu nevzdá nebo se zdráhá opustit svůj úkryt,
- aby zamezil útěku nebezpečného pachatele, jehož nemůže jiným způsobem zadržet,
- nelze-li jinak překonat aktivní odpor směřující ke zmaření jeho závažného služebního zákroku,
- aby odvrátil násilný útok, který ohrožuje střežený nebo chráněný objekt anebo prostor,
- nelze-li jinak zadržet dopravní prostředek, jehož řidič bezohlednou jízdou vážně ohrožuje život nebo zdraví osob a na opětovnou výzvu nebo znamení dané podle jiného právního předpisu nezastaví,
- jestliže osoba, proti níž byl použit donucovací prostředek hrozba namířenou střelnou zbraní nebo varovný výstřel, neuposlechne příkazu policisty směřujícího k zajištění bezpečnosti jeho vlastní nebo jiné osoby, nebo
- ke zneškodnění zvířete ohrožujícího život nebo zdraví osoby (16,17).

Policie ČR je podřízena ministerstvu vnitra. Tvoří ji policejní prezidium, útvary s celostátní působností, krajská ředitelství policie a útvary zřízené v rámci krajských ředitelství. Ze zákona je zřízeno 14 krajských ředitelství policie, jejichž územní obvody se shodují s územními obvody 14 krajů České republiky (14,17,22).

Policejní prezidium České republiky, jehož hlavním úkolem je plnění strategických, koordinačních, metodických, kontrolních a řídicích funkcí, sídlí v Praze. V čele stojí policejní prezident, pod kterého spadají náměstci, v jejichž gesci jsou jednotlivá ředitelství a odbory. Do působnosti náměstka policejního prezidenta pro vnější službu, který je v současnosti uváděn jako první náměstek policejního prezidenta, spadá ředitelství služby pořádkové policie, ředitelství služby dopravní policie, ředitelství služby pro zbraně a bezpečnostní materiál a operační odbor. Náměstek policejního prezidenta pro službu kriminální policie a vyšetřování (dále jen SKPV) má ve své působnosti kancelář náměstka policejního prezidenta pro SKPV a úřad služby kriminální policie a vyšetřování. Dále jsou ve struktuře policejního prezidia začleněny kancelář policejního prezidenta, ekonomický ředitel, odbory mezinárodní policejní spolupráce, vnitřní kontroly, personální, oddělení tisku a prevence a oddělení koncepce a strategické koordinace. Tato organizace se neustále vyvíjí a je samozřejmé, že každý policejní prezident si tuto organizaci přizpůsobí podle svého (12, 23).

Ředitelství služby pořádkové policie (dále jen ŘSP) vykonává odbornou řídicí, organizační a metodicko-kontrolní činnost na úseku pořádkové policie, služební kynologie a hipologie, speciálních potápěčských činností a výcviku. Odbornou činnost na nižších stupních řízení pak vykonávají odbory služby pořádkové policie (dále jen OSPP) na krajských ředitelstvích policie jednotlivých krajů a územních odborech (dále jen ÚO). Pořádková služba patří k nejpočetnějším službám Policie ČR. Je v ní zařazeno téměř 17 tisíc policistů (12,24).

Ředitelství služby dopravní policie (dále jen ŘSDP) metodicky vede a řídí službu dopravní policie, která dohlíží na silniční provoz s ohledem na jeho bezpečnost a plynulost, šetří dopravní nehody a projednává přestupky (25).

Ředitelství služby pro zbraně a bezpečnostní materiál metodicky vede výkon státní správy na úseku zbraní, střeliva, výbušnin a bezpečnostního materiálu.

Operační odbor zabezpečuje operační řízení a koordinaci výkonu útvarů policie. Odpovídá za plnění úkolů operačních středisek policie. Zajišťuje dopravní

zpravodajství, hláskou službu v policii a vazby s ostatními bezpečnostními sbory. Vykonává také vnitřní kontrolu na úseku operačních středisek policie, dopravního zpravodajství a systému opatření k osobám a věcem (26).

Úřad služby kriminální policie a vyšetřování metodicky řídí a na základě rozhodnutí náměstka pro SKPV koordinuje a ovlivňuje činnost útvarů SKPV s celorepublikovou působností a činnost útvarů SKPV krajských ředitelství policie. Zajišťuje také koordinaci spolupráce útvarů policie s mezinárodními organizacemi, zahraničními policejními institucemi a bezpečnostními sbory. Úřad zejména odpovídá za zkvalitnění služby a plnění úkolů v trestním řízení, kriminalistické činnosti, pátrání po osobách a věcech a na dalších úsecích činností spadajících pod tento úřad (27).

Útvary Policie České republiky s celostátní působností zřizuje na návrh policejního prezidenta ministr vnitra. Tyto specializované útvary řídí policejní prezidium a spadají do gesce jednotlivých náměstků.

V gesce náměstka policejního prezidenta pro vnější službu je:

- Útvar pro ochranu ústavních činitelů,
- Útvar pro ochranu prezidenta ČR,
- Letecká služba,
- Pyrotechnická služba,
- Ředitelství služby cizinecké policie.

V gesce náměstka pro SKPV je:

- Kriminalistický ústav Praha,
- Národní protidrogová centrála SKPV,
- Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu SKPV,

- Útvar odhalování korupce a finanční kriminality SKPV,
- Útvar pro odhalování organizovaného zločinu SKPV,
- Útvar rychlého nasazení,
- Útvar speciálních činností SKPV,
- Útvar zvláštních činností SKPV (12,28)

Útvar pro ochranu ústavních činitelů zajišťuje osobní ochranu a bezpečnostní dopravu chráněným ústavním činitelům České republiky a osobám, kterým je tato ochrana poskytována na základě mezinárodních dohod při pobytu na území České republiky. Dále zajišťuje ochranu objektů, jako jsou zastupitelské úřady, Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky, Senát Parlamentu České republiky a dalším, např. části letiště Václava Havla (29,30).

Útvar pro ochranu prezidenta ČR zajišťuje osobní ochranu a bezpečnostní ochranu a přepravu prezidenta, jeho manželky a dalších chráněných osob. Tuto ochranu zajišťuje také osobám podle mezinárodních dohod po dobu jejich pobytu na území České republiky. Střeží sídlo prezidenta a další objekty, v nichž pobývají chráněné osoby. Společně s Kanceláří prezidenta republiky a Vojenskou kanceláří prezidenta republiky plní úkoly v oblasti příprav činnosti útvaru za krizových situací, včetně stavu ohrožení státu a válečného stavu. Organizuje bezpečnostní akce a provádí pyrotechnickou, speciální technickou a hygienicko-toxikologickou ochranu (31,32).

Letecká služba v první řadě zajišťuje akce na záchranu života, pátrání po pohřešovaných osobách a nebezpečných pachatelích. Provádí lety zaměřené na ochranu státní hranice, pátrání po odcizených motorových vozidlech, dopravní průzkum a řízení dopravy. V rámci IZS zajišťuje podporu HZS ČR zejména při záchraně a evakuaci osob, hašení požárů, přepravě humanitární pomoci, řízení záchranných činností a dokumentaci mimořádné události. Dále zajišťuje provoz letecké záchranné služby a podílí se na transplantačním programu repatriací postižených ze zahraničí (12).

Pyrotechnická služba je garantem pro oblast pyrotechnických činností vykonávaných policejními pyrotechniky. Tyto činnosti jsou spojené s používáním, vyhledáváním, shromažďováním, prověřováním, zneškodňováním, manipulací a přepravou munice, výbušnin, pyrotechnických výrobků, nástražných výbušných systémů a podezřelých předmětů. V rámci své působnosti vytváří koncepci výkonu pyrotechnických činností, stanovuje základní cíle a úkoly pro výkon těchto činností. Zpracovává koncepci, obsah a plán pyrotechnického vzdělávání, koordinuje činnost útvarů policie na úseku pyrotechnických činností a spolupracuje s ostatními útvary policie včetně mimorezortních orgánů. Zajišťuje výkon pyrotechnických činností pro potřeby IZS při řešení mimořádných událostí, krizových stavů a při přípravě na ně. V neposlední řadě poskytuje útvarům Policie ČR podle jejich potřeb metodickou pomoc (12,33).

Ředitelství služby cizinecké policie je řídicím, metodickým a kontrolním pracovištěm pro službu cizinecké policie, která plní úkoly na úseku odhalování nelegální migrace a uplatňování represivních opatření vůči cizincům zdržujícím se na území České republiky v rozporu se zákonem. Plní také úkoly, které vyplývají z mezinárodních smluv a přímo použitelných právních předpisů Evropského společenství. Řeší přeshraniční trestnou činnost a trestnou činnost související s překračováním státní hranice. Ředitelství se zejména podílí na plnění těchto úkolů. Provádí pobytovou kontrolu, provozuje zařízení pro zajištění cizinců, provádí eskorty při vyhošťování cizinců, označuje osoby za nežádoucí, zjišťuje totožnost cizinců. Zabezpečuje cestovní a přepravní doklady a uděluje výjezdní vízum pro cizince vyhošťované z území České republiky, řídí a kontroluje činnost odborů služby cizinecké policie a jejich dislokovaných pracovišť (34,35).

Kriminalistický ústav Praha (dále jen KÚP) je vrcholným útvarem řízení kriminalistickotechnické a znalecké služby Policie ČR v oborech elektrotechnika, chemie, kriminalistika, písmoznalectví a strojírenství. KÚP je vědeckovýzkumným pracovištěm policie s gescí v oboru kriminalistika a je útvarem, který zajišťuje mezinárodní spolupráci ve své působnosti. Spravuje také databázi DNA, ústřední

daktyloskopickou sbírku nebo ústřední sbírku balistických stop. KÚP zpracovává odborná vyjádření a znalecké posudky zejména pro orgány činné v trestním řízení a podílí se na výchově vysoce specializovaných odborníků (36,37).

Národní protidrogová centrála SKPV (dále jen NPC) plní úkoly v rámci trestního řízení na základě interního aktu řízení policie. Šetří, prověřuje a vyšetřuje trestné činy na úseku nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy, přechovávání omamné psychotropní látky a jedu, nedovoleného pěstování rostlin obsahujících omamnou nebo psychotropní látku, výroby a držení předmětu k nedovolené výrobě omamné a psychotropní látky a jedu, šíření toxikomanie a výroby a jiné nakládání s látkami s hormonálním účinkem. Cílem NPC je snižování nabídky nelegálních drog v České republice a prosazování práva v této oblasti. Kromě toho se NPC podílí na tvorbě a realizaci národní strategie protidrogové politiky (35.38).

Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu SKPV (dále jen ÚDV) odhaluje a stíhá činy, které byly spáchány v období mezi 25. únorem 1948 a 29. prosincem 1989. ÚDV shromažďuje a vyhodnocuje materiály, informace a dokumenty, které dokládají zločinnost komunistického režimu a jeho represivních složek. Období dokumentace je rozšířeno již od 1. ledna 1945 (39).

Útvar pro odhalování korupce a finanční kriminality SKPV (dále jen ÚOKFK) se věnuje prověřování a vyšetřování nejzávažnějších forem trestné činnosti na úseku hospodářské kriminality, finanční kriminality a korupce. ÚOKFK se věnuje zajišťování výnosů z trestné činnosti a majetku pachatelů pro náhradu škod a případný trest propadnutí majetku nebo věci. Šetří, prověřuje a vyšetřuje úmyslné trestné činy spáchané v souvislosti s korupčním jednáním, přijetím úplatku, podplácením a nepřímým úplatkářstvím a legalizací výnosů z trestné činnosti. ÚOKFK také zajišťuje spolupráci se zahraničními subjekty a podává návrhy na legislativní změny v souvislosti s novými formami trestné činnosti v dané problematice (12,40).

Útvar pro odhalování organizovaného zločinu SKPV (dále jen ÚOOZ) odhaluje a vyšetřuje organizovaný zločin, tím se podílí na udržování vnitřní bezpečnosti a pořádku. Šetří, prověřuje a vyšetřuje trestné činy organizovaných zločineckých skupin, zvláště závažné a organizovaně páchané zločiny v oblasti násilných projevů, vydírání a nástražných výbušných systémů užitých proti životu, zdraví nebo majetku, nedovoleného obchodování se zbraněmi, výbušninami, vojenským materiálem, chemickými, biologickými, radioaktivními a ostatními vysoce nebezpečnými látkami a komoditami. ÚOOZ dále vyvíjí svou činnost na úseku nelegální migrace a obchodu s lidmi, krádeží motorových vozidel, terorismu, extremismu, padělání a pozměňování peněz a jiných platebních prostředků a financování terorismu. V neposlední řadě zajišťuje metodickou a odbornou pomoc ostatním policejním orgánům v trestních věcech spadajících do působnosti útvaru (12,38).

Útvar rychlého nasazení (dále jen URNA) provádí služební zákroky proti teroristům, únoscům osob a dopravních prostředků, nebezpečným pachatelům organizované trestné činnosti a pachatelům zvláště závažných úmyslných trestných činů, zejména při jejich zadržení. URNA dále plní úkoly na úseku ochrany a obnovení veřejného pořádku, provádí záchranné a likvidační práce při mimořádných událostech, zajišťuje ozbrojené doprovody osob, delegací a peněz, plní úkoly policie na základě rozhodnutí ministra vnitra na území jiného státu a je také odborným garantem na úseku vyjednávání a používání výbušnin při zákroku a výcviku. Útvar zajišťuje svou akceschopnost prostřednictvím pohotovostní jednotky. Nástup pohotovostní jednotky je neprodleně, dále 60% policistů útvaru se musí dostavit do 3 hodin a zbytek policistů, kteří se nacházejí na území České republiky, se musí dostavit do 24 hodin od vyhlášení poplachu. Příslušníci URNA jsou do místa zásahu nebo mimořádné události přepravováni pohotovostními vozidly nebo vrtulníky Letecké služby (12).

Útvar speciálních činností SKPV (dále jen ÚSČ) je profesionální servisní složkou Policie ČR, který je díky charakteru poskytovaných činností zvláště určeným útvarem ve smyslu zákona o utajovaných informacích, z čehož vyplývá povinnost utajovat téměř veškerou svou činnost. ÚSČ může ve své působnosti zajišťovat

v souvislosti s trestním řízením zvláštní ochranu a pomoc při ochraně svědka a při poskytování krátkodobé ochrany osob, kterou metodicky řídí. Ostatním policejním útvarům nabízí své služby v trestním řízení a to použitím agenta, prováděním předstíraného převodu a zabezpečováním krycích dokladů (41,17).

Útvar zvláštních činností SKPV (dále jen ÚZČ) je útvarem Policie České republiky, který v souladu s příslušnými ustanoveními trestního řádu, zákona *o Policii České republiky* a dalších právních předpisů provádí ve prospěch oprávněných bezpečnostních subjektů odposlech a záznam telekomunikačního provozu, sledování osob a věcí a další specializované úkony. ÚZČ je servisní složkou nejen pro policii, ale i pro další subjekty oprávněné k provedení výše uvedených úkonů (15).

Krajská ředitelství policie jsou útvary s územně vymezenou působností. V současnosti je 14 krajských ředitelství, kdy územní obvody těchto ředitelství jsou shodné s územními obvody vyšších územně správních celků – krajů. Díky tomuto členění jsou jednoznačně vymezení partneři na straně Policie ČR i na straně územní samosprávy při zajišťování veřejného pořádku a bezpečnosti kraje. Také v rámci IZS je toto rozdělení výhodné, neboť hasičský záchranný sbor a poskytovatelé zdravotnické záchranné služby mají stejné teritoriální členění.

V čele každého krajského ředitelství stojí krajský ředitel, který je vedoucím organizační složky státu a disponuje odpovídajícími právními a ekonomickými nástroji k plnění úkolů spojených s vedením krajského ředitelství, což umožňuje větší flexibilitu a efektivnost v ekonomické oblasti při zpracování vlastního rozpočtu a pokrytí skutečných potřeb praktického výkonu služby. Toto ovšem platí při zajištění dostatečných finančních prostředků, přidělovaných z nejvyšší úrovně. Krajský ředitel je personálně podřízen přímo policejnímu prezidentovi. Má tři náměstky, náměstka pro vnější službu, náměstka pro SKPV a náměstka pro ekonomiku. V rámci každého krajského ředitelství působí územní odbory, které teritoriálně pokrývají celé území kraje a působí na úseku vnější služby a služby kriminální policie a vyšetřování. V zákoně *o Policii České republiky* již nejsou taxativně vymezeny jednotlivé služby, je zde

ponechána jistá operativnost pro vznik nových, potřebných služeb a zánik služeb neosvědčených. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 137 ze dne 14. října 2009, o organizaci Policie České republiky stanoví, že v Policii ČR působí zejména tyto služby:

- služba pro zbraně a střelivo,
- služba pořádkové policie,
- pyrotechnická služba,
- služba dopravní policie,
- služba kriminální policie a vyšetřování,
- kriminalistickotechnická a znalecká služba,
- ochranná služba,
- letecká služba,
- služba rychlého nasazení,
- služba cizinecké policie.

Výčet těchto služeb, tak jak jsou uvedeny již v předchozích částech této práce, je v současnosti v podstatě vyčerpávající (42,43,17).

1.2 Ministerstvo vnitra a Policie České republiky v krizovém řízení

Vymezení pojmů (5)

Krizové řízení je souhrn řídicích činností orgánů krizového řízení zaměřených na analýzu a vyhodnocení bezpečnostních rizik a na plánování, organizování, realizaci a kontrolu činností, které jsou prováděny zejména v souvislosti s přípravou na krizové

situace a jejich řešení a na ochranu kritické infrastruktury.

Orgány krizového řízení jsou:

- Vláda České republiky,
- ministerstva a jiné ústřední správní úřady,
- Česká národní banka,
- orgány kraje a další orgány s působností na území kraje,
- orgány obce s rozšířenou působností,
- orgány obce.

1.2.1 Ústřední úroveň řízení

V oblasti příprav a koordinace veřejné správy na krizové situace, které nesouvisejí s obranou České republiky, je nejvýznamnějším resortem Ministerstvo vnitra České republiky (dále jen MV). Ministr vnitra je místopředsedou Bezpečnostní rady státu (dále jen BRS) a v případě řešení nevojenských krizových situací předsedou Ústředního krizového štábu (dále jen ÚKŠ). Jednací řád BRS umožňuje pravidelnou účast na jednání BRS prvnímú náměstkovi ministra vnitra a policejnímu prezidentovi Policie ČR. BRS má čtyři pracovní výbory, na jejichž činnosti se významně podílí MV. Ministr vnitra je předsedou Výboru pro civilní nouzové plánování a je členem Výboru pro zpravodajskou činnost. První náměstek ministra vnitra je členem Výboru pro obranné plánování a Výboru pro koordinaci zahraniční politiky. Členy ÚKŠ jsou náměstek ministra vnitra a policejní prezident. Krizový štáb MV má významnou koordinační roli v případě účasti zástupců ostatních rezortů při řešení krizových situací bezpečnostního charakteru. Dále jsou resort MV a Policie ČR zapojeny do dalších skupin a orgánů v souvislosti s řešením aktuálních úkolů a problémů (53,5).

1.2.2 Územní úroveň řízení

Na územní úrovni jsou zástupci Policie ČR členy bezpečnostních rad krajů a bezpečnostních rad obcí s rozšířenou působností, potažmo členy krizových štábů těchto orgánů a podílejí se na krizovém řízení při přípravě nebo řešení krizových situací. Jednotlivá krajská ředitelství policie jsou významným partnerem kraje v oblasti krizového plánování a udržování vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku. Tak jako na ústřední úrovni tak i na územní úrovni jsou zástupci Policie ČR zapojeni do dalších skupin a orgánů v souvislosti s řešením aktuálních úkolů a problémů.

V rámci Policie ČR jsou na jednotlivých stupních řízení vytvořena odborná pracoviště krizového řízení, která v rámci své územní působnosti spolupracují s orgány státní správy a samosprávy. Krizová pracoviště výkonných složek Policie ČR spolupracují se složkami IZS. Krizová pracoviště logistických útvarů Policie ČR spolupracují s ostatními subjekty při logistickém zabezpečení připravovaných krizových opatření. Pracovníci krizového řízení Policie ČR se mimo jiné podílejí na zpracování typových plánů Policie ČR a účastní se všech akcí a cvičení, která souvisejí s těmito plány (53,5).

1.3 Pořádkové jednotky

Před rokem 1989 byl jedinou stálou pořádkovou jednotkou na území České socialistické republiky Pohotovostní pluk veřejné bezpečnosti České socialistické republiky. Ten byl v roce 1990 po zákrocích na Národní třídě v Praze zrušen a jeho funkci pořádkové jednotky v té době nikdo nepřevzal. Na základě analýzy bezpečnostních rizik a potřeb začaly v roce 1992 vznikat u tehdejších krajských správ policie z nařízení ministra vnitra pořádkové jednotky, které byly zpočátku velmi špatně vybaveny. Do těchto pořádkových jednotek byli zařazeni policisté z obvodních oddělení nebo hlídkové služby. Také taktika a metodika výcviku těchto jednotek v té době nebyla na vysoké úrovni. V květnu 1995 vzešel první podnět ke zřízení stálé pořádkové jednotky, jejíž působnost se původně vztahovala pouze na území hlavního města Prahy.

Na základě požadavků ředitelů tehdejších krajských správ se její působnost brzy rozšířila na ostatní krajská města. V této jednotce již byli profesionálně vycvičení a vybavení policisté, kteří byli schopni kdykoli v mezích zákona efektivně a adekvátně zasáhnout na nastalou bezpečnostní situaci. V roce 1998 byla stálá pořádková jednotka podstatně reorganizována a v roce 2003 přejmenována na speciální pořádkovou jednotku. V současné době působí v rámci Policie ČR čtyři speciální pořádkové jednotky. U ostatních krajských ředitelství jsou zřízeny pořádkové jednotky krajských ředitelství policie (44).

Pořádkové jednotky krajského ředitelství policie (dále jen PJ KŘP) jsou zřizovány na základě rozkazu ředitele krajského ředitelství policie. Čítají v průměru okolo 120 policistů, kteří jsou v běžném výkonu služby zařazeni převážně na obvodních odděleních policie. Tito policisté jsou vybaveni ochrannými přilbami, protiúderovými komplety a jsou speciálně proškoleni pro zákroky pod jednotným velením. Z tohoto důvodu procházejí speciální přípravou a výcvikem (45).

Speciální pořádkové jednotky (dále jen SPJ) mohou být zřízeny krajským ředitelstvím policie. V současnosti jsou zřízeny 4 speciální pořádkové jednotky, které u některých krajských ředitelství, kde byly zřízeny, nahradily v rámci úspory nákladů PJ KŘP.

- SPJ Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy,
- SPJ Krajského ředitelství policie Moravskoslezského kraje,
- SPJ Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje,
- SPJ Krajského ředitelství Ústeckého kraje.

Zřízením těchto SPJ došlo k účelnému rozložení sil v souvislosti s hromadným narušováním veřejného pořádku, neboť tyto jednotky mohou zasahovat na celém území republiky. Další výhodou těchto jednotek je jejich vysoký profesionální výcvik, vybavení a schopnost vystupovat pod jednotným velením, což se kladně projevuje při

hromadném narušování veřejného pořádku, kdy musí zasahovat více pořádkových jednotek.

Hlavním úkolem pořádkových jednotek je ochrana bezpečnosti osob, majetku a zajišťování veřejného pořádku. Pořádkové jednotky jsou také využívány při plnění úkolů policie v rámci IZS při mimořádných událostech, jako jsou živelné pohromy nebo průmyslové havárie. Mohou také posilovat přímý výkon služby, a to zejména v místech narušování veřejného pořádku a zvýšeného nápadu trestné činnosti (44,45).

1.3.1 Složení pořádkových jednotek (45,46)

Do pořádkové jednotky (dále jen PJ) může být zařazen jen policista, který splňuje psychické a fyzické předpoklady. PJ se dělí na skupiny a družstva. U SPJ je základním organizačním článkem oddělení, u PJ KŘP družstvo.

Pořádková jednotka se skládá z:

- velitele PJ – vždy jeden,
- zástupce velitele PJ – zpravidla dva,
- vedoucích skupin – podle počtu skupin,
- velitelů - koordinátorů družstev – podle počtu družstev,
- instruktorů – každá jednotka si určuje potřebný počet,
- psychologa – zpravidla pouze u SPJ,
- policistů zařazených do družstev – počet určuje kapacita zásahového vozu družstva,
- zásahového družstva,

- eskortního družstva,
- operativního družstva,
- technického družstva.

Velitel PJ odpovídá zejména za plnění úkolů, které v určitých případech deleguje na svého zástupce. *Úkoly velitele PJ jsou:*

- řídí PJ a odpovídá za její akceschopnost a přípravu,
- rozhoduje o taktice a způsobu provedení zákroku,
- řídí a koordinuje činnost skupin a družstev,
- zajišťuje zpracování typových plánů zákroků,
- kontroluje výkon služby podřízených a vedení administrativních pomůcek,
- odpovídá za dodržování zákonnosti při zákrocích a dbá na to, aby byl zákrok přiměřeně důrazný,
- ustanovuje pro opatření dle potřeby týmy pro zjišťování identifikace pachatelů protiprávního jednání,
- odpovídá za hospodárné využívání, ošetřování a skladování výstroje, výzbroje a technických prostředků,
- odpovídá za zpracování přehledů o činnosti PJ,
- po ukončení nasazení PJ zajišťuje zpracování vyhodnocení,
- podílí se na zvyšování odborné kvalifikace a fyzické kondice podřízených a plní další úkoly uložené jeho nadřízeným.

Zástupce velitele PJ zastupuje a plní úkoly velitele PJ v době jeho nepřítomnosti. Výjimku tvoří úkoly a povinnosti, které si velitel pořádkové jednotky vyhradí. *Úkoly zástupce velitele PJ jsou:*

- zpracovává plán činnosti a kontrol PJ, provádí kontrolu výkonu služby,
- podílí se na zpracování plánu výcviku a přípravy PJ,
- podílí se na zpracování typových plánů zákroků a na velení jednotky pod jednotným velením,
- zpracovává požadavky na obnovu a doplnění materiálu PJ a plní další úkoly uložené jeho nadřízenými.

Vedoucí skupiny PJ je nadřízený policistů, kteří jsou zařazeni ve skupině PJ. *Plní zejména tyto úkoly:*

- odpovídá za akceschopnost a připravenost skupiny,
- řídí činnost družstev ve skupině,
- podílí se na organizaci a výcviku skupiny,
- po ukončení výkonu služby získává od policistů informace o bezpečnostní situaci, které předává určenému vedoucímu policistovi k dalšímu opatření a hodnotí činnost určeného policisty,
- plní další úkoly uložené jeho nadřízenými.

Velitel - koordinátor družstva na základě stanoveného režimu PJ a pokynů nadřízených organizuje činnost a výkon služby policistů zařazených v družstvu. *Plní zejména tyto úkoly:*

- řídí činnost policistů zařazených v družstvu,

- po ukončení výkonu služby získává od policistů informace o bezpečnostní situaci, které předává veliteli skupiny nebo jinému určenému vedoucímu policistovi k dalšímu opatření,
- plní další úkoly uložené jeho nadřízenými.

Instruktor PJ je při opatřeních zpravidla podřízen veliteli PJ nebo veliteli opatření. *Instruktor plní zejména tyto úkoly:*

- metodicky řídí a organizuje praktický výcvik policistů, odpovídá za odbornou připravenost, vycvičenost a plnění fyzických prověrek policistů PJ,
- podílí se na zpracování typových plánů zákroků a na vyhodnocení nasazení PJ za účelem zefektivnění přípravy a výcviku policistů,
- proškoluje policisty PJ s manipulací s ochrannými prostředky, výzbrojí a technickými prostředky,
- účastní se odborných školení za účelem zvyšování si vlastní odbornosti,
- plní další úkoly uložené nadřízenými.

Psycholog řeší zejména zátěžové situace a krizové stavy u policistů SPJ.

Zásahové družstvo je vždy připraveno k zákroku a plní úkoly vyplývající z činnosti PJ.

Eskortní družstvo je určeno k eskortování osob z místa zásahu na určené místo. V eskortním družstvu by měla být vždy zařazena alespoň jedna žena. Po převzetí osoby mají policisté oprávnění provést prohlídku a v případě nálezu zbraně tuto odebrat. Odebírají také věci důležité pro dokumentaci protiprávního jednání a toto protiprávní jednání dokumentují. Eskortované osoby umisťují do eskortních vozidel nebo do určeného prostoru či objektu. Pokud tyto osoby není možné eskortovat najednou, tak se

jejich eskorta provádí po skupinách. Po ukončení eskorty se osoby s doklady a odebranými předměty předají určenému útvaru policie k dalšímu opatření.

Operativní družstvo provádí vyhledávání a označování pachatelů protiprávního jednání a získává operativní informace v místě následného nasazení PJ. Policisté zařazení do operativního družstva jsou v kontaktu s dokumentaristy, velitelem zákroku nebo velitelem opatření. Sami mohou zajistit nebo zadržet pachatele protiprávního jednání. Úkoly operativního družstva mohou zajistit také policisté SKPV.

Technické družstvo. Toto družstvo není zřízeno u všech PJ KŘP. Také jejich výbava se liší, například obrněný transportér mají jenom některé PJ KŘP. Policisté zařazení do technického družstva jsou zpravidla při nasazení PJ přidělováni do operativních družstev. Pokud pracují při nasazení PJ samostatně, musí být zajištěno spojení s velitelem PJ nebo velitelem družstva a musí být dostatečně zajištěna jejich bezpečnost. *Technické družstvo tvoří:*

- hasiči,
- zdravotníci,
- dokumentaristé,
- řidiči,
- obsluha donucovacích a technických prostředků jako je vodní stříkač, obrněný transportér, motorová pila, zátarasy a jiné,
- logistické zabezpečení, které obsahuje zajištění náhradního materiálu a techniky, vybavení a stravy.

Policisté logistického zabezpečení a obsluhy techniky mají přidělené technické vozidlo. *Toto vozidlo je zejména vybaveno:*

- náhradními ochrannými prostředky a materiálovým zabezpečením,

- speciálními technickými prostředky jako jsou pila, vyprošťovací prostředky, elektrocentrála,
- zdravotnickými prostředky,
- ozvučovacími a osvětlovacími prostředky,
- záložními donucovacími prostředky včetně skupinových,
- náhradními hasícími prostředky, spojovacím materiálem a administrativními pomůckami,
- prostředky k překonávání překážek,
- rafty a mobilními WC.

1.3.2 Výcvik a příprava PJ

Výcvik a příprava policistů zařazených do PJ má svá specifika a náležitosti s ohledem na činnost PJ. *Proto je zejména zaměřen na přípravu:*

- pořadovou,
- pořádkovou,
- taktickou,
- tělesnou,
- profesní,
- speciální,
- psychologickou,

- organizačně řídicí.

Příprava PJ může být prováděna v součinnosti i s ostatními složkami policie a v případě přípravy na mimořádné události může probíhat také v součinnosti se složkami IZS. Obsah výcviku policistů zařazených v PJ je stanoven „*Cvičebním řádem pořádkových jednotek*“, který schvaluje ředitel krajského ředitelství policie a je metodicky veden ŘSPP. Příprava je organizována instruktory PJ nejméně jedenkrát za dva měsíce a účastní se jí celá PJ. Aby mohlo docházet k předávání zkušeností, zúčastňují se této přípravy v rámci možností i instruktoři jiných krajských ředitelství policie (46).

1.4 Antikonfliktní týmy

Za historii a vznikem antikonfliktních týmů (dále jen AKT) se musíme podívat do sousedního Německa. Již v roce 1968 bylo při studentských nepokojích využito pracovníků skupiny 47, která zastupovala funkci diskusní jednotky německé policie. Je samozřejmé, že síly, které jsou nasazeny na potlačení nepokojů, nemohou vybočit ze svého poslání a začít řešit vzniklou situaci diskuzí. Toto v německé policii řešila již zmiňovaná skupina 47. Na těchto základech a zkušenostech vznikla v Berlíně v roce 1999 antikonfliktní skupina (dále jen AKG), která verbálně řešila nepokoje ještě před vznikajícími násilnostmi. Skupina AKG byla z prvopočátku nasazována každoročně na nepokoje probíhající výhradně 1. května. Tento systém nasazení však budil určité rozpaky o efektivnosti této skupiny. Na jedné straně byla činnost AKG na místě nepokojů vnímána velmi kladně, na druhé straně byly negativně vnímány náklady na výcvik a školení pracovníků AKG při jejich nasazení jedenkrát do roka. Na základě této diskuze se rozhodlo o častějším využívání pracovníků AKG, o jejich nasazování na další akce a tím i získávání dalších zkušeností a lepší připravenosti. Po vyhodnocení získaných zkušeností vytvořila německá policie AKT, jehož členové mají přes policejní uniformu oblečenou žlutou vestu s černým nápisem AHA (Aufmerkkamheit - pozor, Hilfe - pomoc, Apell - výzva) vlevo na prsou a s nápisem Anti-Konflikt-Team na

zádech. Na hlavách mají černé baseballové čepice s nápisem POLIZEI. Nejsou ozbrojeni a nemají žádnou jinou ochrannou výstroj (49,50,45).

Obrázek 1 Oblečení členů německého AKT

Zdroj: (49)

Na základě těchto zahraničních zkušeností a po mediální kritice policie za zákrok proti účastníkům festivalu Czech Tek 2005, byly rozkazem policejního prezidenta č. 172 ze dne 6. listopadu 2006 zřízeny u všech tehdejších krajských správ antikonfliktní týmy (45,51).

1.4.1 Činnost AKT v České republice

AKT působí na území příslušného krajského ředitelství policie. Vyžaduje-li si to bezpečnostní situace, může působit i na jiných místech České republiky. *AKT jsou zejména nasazovány při:*

- setkání extrémistických hnutí,
- rizikových hudebních produkcích a sportovních utkáních,
- shromáždění občanů,
- živelných pohromách – uzávěry, evakuace, ve sběrných střediscích.

Dále je činnost těchto týmů využívána zejména při policejních opatřeních, kdy je předpoklad možné intenzivní komunikace mezi všemi zúčastněnými. AKT působí všude tam, kde je potřeba zúčastněným vysvětlit postup policie, kde je předpokládán silný emociální náboj zúčastněných skupin a mohlo by dojít k nepochopení postupu policie v očích veřejnosti, kde je nutno upozornit zúčastněné na právní stav akce nebo shromáždění a na možné jednání účastníků, které může být vyhodnoceno jako protiprávní.

Základním úkolem AKT je transparentním způsobem a prostřednictvím komunikace předcházet možnému agresivnímu jednání osob. Proto se příslušníci AKT orientují na cílové skupiny z řad účastníků akce, místního obyvatelstva, diváků a médií. Diskutují se všemi zúčastněnými na téma týkající se dané problematiky shromáždění a intenzivně vysvětlují během rozhovorů s účastníky akce smysl a důvod policejních opatření a možnost zákonných postupů policie v případě páchaní protiprávního jednání. Z těchto důvodů jsou na členy AKT kladeny zvýšené nároky na fyzickou a duševní kondici, schopnost vyrovnat se s nenadálými a dvojsmyslnými situacemi, emoční zralost, pohotové a variabilní myšlení. Dále musí člen AKT umět přesvědčovat, vzbuzovat důvěru a důvěryhodně vysvětlovat danou problematiku. Členství v AKT je založeno na dobrovolnosti. Je ale podloženo povinností zúčastňovat se specializačních

kurzů, školení a společných cvičení s PJ. Členové AKT jsou při opatřeních zpravidla oblečeni v civilním oděvu, přes který mají nasazenu reflexní vestu s nápisem ANTIKONFLIKTNÍ TÝM vpravo na prsou a na zádech, na hlavě mohou mít čepici s nápisem policie. Ve výstroji mají také speciální skrytou balistickou vestu a pouzdro na skryté nošení zbraně.

Obrázek 2 Oblečení členů AKT v České republice

Zdroj: (52)

2. VÝZKUMNÁ OTÁZKA A METODIKA VÝZKUMU

2.1 Výzkumná otázka

Na základě vymezených cílů byla stanovena výzkumná otázka: Musí Policie České republiky reagovat na společenské změny a změny právních norem, které mění její postupy při udržování veřejného pořádku?

2.2 Metodika

Základem metodiky pro dosažení stanovených cílů bude shromáždění a důsledné prostudování dostatečného množství materiálů, zejména z interních zdrojů Policie České republiky, zahraniční a české legislativy, především v souvislosti s hromadným narušováním veřejného pořádku.

Bude provedena rešerše těchto materiálů, zvláště zahraničních zkušeností s hromadným narušováním veřejného pořádku formou občanských nepokojů ve Velké Británii, Skotsku, Francii, Německu, Rakousku, Polsku a Slovensku, se zaměřením na legislativní normy těchto zemí, které jsou využitelné právě při hromadném narušování veřejného pořádku. Dále bude provedena rešerše a analýza dostupné literatury, věstníků, zákonů i informací z médií v souvislosti s hromadným narušováním veřejného pořádku formou občanských nepokojů, se zaměřením na akce typu technoparty, divácké násilí, extremistické akce, street party a velké mezinárodní akce, jako je zasedání Mezinárodního měnového fondu a Světové banky v Praze v roce 2000 a Summit NATO v Praze v roce 2002. V neposlední řadě se podrobně zaměřím na události ve Šluknovském výběžku v roce 2011 a v Českých Budějovicích v roce 2013. Na základě získaných dat rozpracuji jednotlivé mimořádné události. Zaměřím se na chronologický vývoj, na chování účastníků těchto hromadných narušování veřejného pořádku a na činnost PJ a AKT.

Získané informace budou vyhodnoceny pomocí tabulek a grafů, se zaměřením na počty účastníků a na počty nasazených policistů při událostech ve Šluknovském výběžku v roce 2011 a v Českých Budějovicích v roce 2013, na celkové počty nasazení PJ a AKT v letech 2010 – 2013, a to i z pohledu jednotlivých typů bezpečnostních opatření.

K získání dat bude využito kvalitativního výzkumu, který bude prováděn formou řízených rozhovorů s vedoucími Odboru služby pořádkové policie, veliteli a členy PJ. Rozhovory budou vedeny za účelem získání informací o počtu nasazení PJ a AKT v letech 2010 - 2013, na jaké druhy bezpečnostních opatření jsou tyto týmy a jednotky nasazovány, jaký je vývoj hromadných narušování veřejného pořádku po roce 1989 a jakým způsobem se Policie ČR naučila tyto situace řešit. Zejména bude kladen důraz na získání informací o průběhu událostí ve Šluknovském výběžku v roce 2011, v Českých Budějovicích v roce 2013 a o opatřeních a postupech, která jsou přijímána při přípravě, řešení a po skončení těchto událostí ze strany Policie ČR. Poslední otázka bude zaměřena na legislativu, využitelnou při řešení těchto hromadných narušování veřejného pořádku.

3. VÝSLEDKY

3.1 Hromadné narušování veřejného pořádku v zahraničí

Velká Británie. Ve Velké Británii jsou jakékoli neohlášené akce zakázány. Koncem 80. let minulého století si získaly ve Velké Británii velkou oblibu akce typu technoparty. Poté, co policie musela řešit tyto situace a dostávala se do střetu a opilými a zdrogovanými účastníky těchto akcí, přijala britská vláda v roce 1994 zákon *o trestním soudnictví a veřejném pořádku* (Criminal Justice Order Act, 1994), který dal policii a příslušným úřadům pravomoci, na základě kterých mohly jednat ve chvíli, kdy se technoparty nebo jiná podobná akce koná nebo připravuje. Na základě tohoto zákona jsou tyto akce, kterých se zúčastňuje více jak 100 osob a hraje reprodukováná hudba, která v noci silně ruší ostatní občany, zakázány. Policie díky tomu může nařídít účastníkům, aby pozemek opustili. Zároveň jim může na tento pozemek na následující týden zakázat vstup, a to za předpokladu, když usoudí, že se takováto akce připravuje (na místě jsou dvě a více osob), že osoby na tuto akci čekají (deset a více osob) nebo se této akce účastní (deset a více osob). V případě neuposlechnutí těchto příkazů se jedná o trestný čin, za který může být uložena pokuta ve výši 2 500 liber nebo trest odnětí svobody na tři měsíce nebo obojí. Dále může dojít k omezení pohybu osob, u kterých policie usoudí, že se na akci typu technoparty dopravují a to ve vzdálenosti 8 kilometrů od místa konání akce a tuto, respektive tyto osoby z dané oblasti vykázat. Sankce za neuposlechnutí je pokuta 1 000 liber. Díky přístupu britské vlády a postupu policie se tyto akce bez řádného ohlášení a povolení v současnosti téměř nekonají (45,54).

Právní normy týkající se násilí spojeného se sportovními akcemi má Velká Británie zpracovány snad nejlépe v Evropské unii. Jedním z důvodů byla tragédie na fotbalovém stadionu v Bruselu 1985 při utkání Juventusu a Liverpoolu, při kterém zemřelo 39 osob a 400 jich bylo zraněno. Jako první můžu jmenovat zákon *o fotbalových divácích* (Football Spectators Act), který byl přijat v roce 1989. Stanovuje práva a povinnosti návštěvníků fotbalových utkání a vymezuje trestné činy související

s fotbalem jako je například držení nebo použití světlic nebo dělobuchů na fotbalovém utkání, nošení, držení nebo použití útočné nebo palné zbraně, porušení zákazu vstupu nebo nedostavení se k soudu za účelem projednání policejní žaloby, na jejichž základě může být vydáno nařízení o povinnosti hlásit se v době konání fotbalového utkání na policejní stanici nebo zákaz vstupu na stadion. Za porušení těchto opatření může být osoba policistou v uniformě zatčena i bez zatykače nebo může být zadržena klubovou službou při pokusu vstoupit na stadion (55,45). V zákoně *o fotbalové trestné činnosti* (Football Offences Act) jsou obsaženy trestné činy týkající se vyhazování jakýchkoli předmětů na hrací plochu, směrem k ní nebo do hlediště bez zákonného důvodu nebo zákonné omluvy. Dále jsou zde vymezeny trestné činy spočívající v neslušném nebo rasistickém skandování dvou a více osob nebo zákazu vstupu na hrací plochu a míst pro diváky nepřístupných (56). Dalšími právními normami jsou upraveny zákazy a postihy za vstup na stadion v opilosti, za držení a požívání alkoholu cestou na utkání ve speciálních vlacích a autobusech. Policii jsou dále dány pravomoci požádat místní správu o zrušení pochodu nebo vydání zákazu ke konání shromáždění, které by mohlo vyústit v závažné porušování veřejného pořádku. Tento zákaz musí schválit ministr vnitra. Na vymezenou dobu a ve vymezené lokalitě má policie právo bez jakéhokoli reálného důvodu zastavovat vozidla, či kontrolovat osobu, zda u sebe nemá zbraň. Je potřeba také zmínit, že ve Velké Británii je trestným činem jakékoli kupčení se vstupenkami na regulovaná fotbalová utkání nebo jejich prodej na veřejných místech mimo oficiální terminály (45).

Obrázek 3 Zákrok britské policie na stadionu

Zdroj: (57)

Skotsko. Míra násilí na stadionech ve Skotsku byla velmi razantně snížena trestním zákonem z roku 1995 (Criminal Law Consolidation Scotland Act), zejména co se týče alkoholu. Je zde zakázán alkohol na stadionu, vstup na stadion pod vlivem alkoholu, v prostředcích hromadné dopravy a společnostem, které půjčují autobusy, zakazuje tento zákon alkohol v těchto vozidlech. Další zákonné normy dávají policii oprávnění spravovat databázi problémových fanoušků (buřičů), které může před utkáním sledovat a pořizovat dokumentaci jejich aktuální podoby a oblečení. Důvodem je následná snadná identifikace dané osoby při narušování pořádku. Tato dokumentace vyvolává pocit, že je daná osoba sledovaná a velmi účinně snižuje její aktivitu zapojit se do narušování veřejného pořádku. Takto získanou dokumentaci vede policie v místě stadionu a na základě ochrany osobních údajů ji nesmí poskytnout nikomu jinému (45,58).

Tak jako v České republice, tak i ve Skotsku, jsou jednotlivá fotbalová utkání označena určitým stupněm rizikovosti. Na toto hodnocení má vliv, jaké týmy hrají, ale

také možná dopravní situace v okolí stadionu a možná drobná kriminalita, jako jsou třeba kapesní krádeže. Při stupni rizika A - nejnižší riziko, je nasazeno okolo 30 policistů. Při stupni B – střední riziko, je nasazeno okolo 50 policistů a při stupni C – vysoké riziko, je nasazeno 100 a více policistů. Současně podle rizikovosti utkání jsou stanoveny stupně vybavení zasahujících policistů. Stupeň 1 – pouze uniforma, stupeň 2 – balistická vesta, stupeň 3 – štít a helma. Stupeň rizika a vybavení určuje velící důstojník pro danou oblast v okolí stadionu s ohledem na charakter a počty fanoušků. K usměrnění dopravy policie využívá uzavírek, zákazů parkování na rizikových místech a objízdek. Velící důstojník se čtyři hodiny před utkáním sejde se zástupci klubu, pořadatelskou službou a policisty, kteří přijeli s týmem hostů a projdou si bezpečnostní otázky v souvislosti s utkáním. Na tomto základě jsou všem zasahujícím policistům přiděleny úkoly, výstroj a výzbroj (45).

Francie pořádání akcí typu technoparty vyřešila dílčími zákony, ne jako ve Velké Británii jedním zastřešujícím zákonem. Jednou z těchto zákonných norem je zákon č. 2001/1062 *o každodenní bezpečnosti*, který prakticky znemožňuje konání různých akcí na místech, která nejsou k tomuto účelu určena. Tímto zákonem jsou stanovena pravidla pro ohlašování akcí, ale i hygienické a zdravotnické vybavení a služby při pořádání akcí, jichž se zúčastní více než 250 osob. Stanoví i sankce ve výši 7 500 eur, a pokud by se jednalo o recidivu, tak může tato sankce být až dvojnásobná. Policie může zabavit aparaturu, uložit veřejně prospěšné práce v rozmezí 20-100 hodin nebo odebrat řidičský průkaz až na tři roky. Policie se při těchto opatřeních řídí dílčími zákony přijatých od roku 1945 až po dnešek (59,45).

V oblasti diváckého násilí je využíván zákon *Alliot-Marie* z roku 1993 *o bezpečnosti sportovních akcí*, ve kterém jsou jasně specifikovány sankce za vstup nebo pokus vstupu na stadion pod vlivem alkoholu, za podněcování násilí a nesnášenlivosti vůči rozhodčím, hráčům nebo divákům. Tento zákon zakazuje nosit na hřiště dýmavnice a jasně určuje odpovědnost organizátora za bezpečnost lidí, majetku a budov na stadionu a odpovědnost státu za pořádek a dodržování zákona. Starostové mají rozsáhlé pravomoci k udržování pořádku. Každý kdo pořádá akci, která by mohla

přilákat více než 1 500 osob, musí toto nahlásit starostovi. Tyto pravomoci mohou ovlivňovat situace, které se vztahují k fotbalu, ať už prodejem licencí na prodávání alkoholu, vydáváním parkovacích povolení nebo povolení k využívání veřejných komunikací. Tyto pravomoci má v Paříži místo starosty v rukou policejní ředitel. Za rozhodnutí o provedení zákroku policie při hromadném narušování veřejného pořádku nese politickou odpovědnost starosta. Jednotliví policisté PJ nemají na svých uniformách ani identifikační čísla, tak jako příslušníci PJ Policie ČR (60,45).

Itálie. Klidný průběh fotbalových utkání v Itálii mají na starosti převážně pořadatelé těchto utkání. Ti mají jasně uloženy povinnosti, které musí splnit pro bezpečnost diváků a hladký průběh utkání. Mezi tyto povinnosti patří detektory kovů u vchodů na stadion, zábrany mezi hřištěm a diváky a zábrany mezi jednotlivými diváckými sektory. Pokud nebude splněna některá povinnost ze strany pořadatele k zajištění bezpečnosti diváků, může být stadion uzavřen. Policie je v přímém kontaktu s frakcemi radikálních fanoušků. Tento přímý kontakt zajišťují policisté zařazení ve speciálním monitorovacím útvaru. Informace o veškerém násilí ve sportu jsou shromažďovány v monitorovacím středisku pro sportovní události (45).

V roce 2005 byla v Itálii přijata operativně přísná opatření, která umožňují policii utkání zrušit, pokud vypuknou nepokoje již před jeho začátkem. Pokud některý z fanoušků vhodí nějaký předmět na hřiště nebo se v hledišti objeví urážlivé transparenty či symboly, bude zápas ukončen kontumačně v neprospěch týmu, jehož fanoušci se proviní (61).

Německo. O pořádání akcí typu technoparty v Německu rozhodují obce, v jejichž obvodě by se akce měla konat. Pořadatelé musí zajistit parkování, hygienické zázemí, zdravotnický dohled a v neposlední řadě musí zajistit, aby nedocházelo k překročení limitů pro hluk. Pokud by se akce konala na pozemku, který obec označí za nevhodný, hodnotí policie akci jako nepovolenou a trestá pořadatele pokutou. V případě, že bylo podáno trestní oznámení, musí policie akci rozpustit. Divácké násilí je v Německu řešeno preventivní politikou na místní úrovni obecními výbory pro

prevenci kriminality a dalšími orgány, které řeší spolupráci mezi sociálními službami a policií. Do těchto projektů preventivní politiky jsou zapojena německá města, soukromé subjekty i samotní občané. Pod záštitou německé federální vlády vznikl program, který je zaměřen na práci s fanoušky a projekty v oblasti obecné prevence. Tento program financuje německá Fotbalová asociace za přispění měst, v nichž se konají zápasy profesionálních klubů (45).

Rakousko, tak jako většina evropských zemí, povoluje akce typu technoparty po včasné nahlášení úřadům. Organizátor i zde musí zajistit pořadatelskou službu, hygienické zázemí, zdravotnickou službu, musí se dohodnout s majiteli okolních pozemků, přes které povedou přístupové cesty na místo konání akce. Dále musí organizátor zajistit, aby účastníci akce nevstupovali na cizí pozemky nebo je neznečišťovali. Pokud nejsou některé z těchto povinností splněny, dotčené úřady zakročí. Policie v těchto případech plní preventivní funkci a snaží se problémům předcházet, popřípadě eliminovat jejich eskalaci. Pokud dojde při pořádání akce k vyhrocení situace, snaží se policie nejdříve o její uklidnění (45).

Polsko řeší divácké násilí hlavně formou represivních opatření proti narušitelům veřejného pořádku. Bezpečnost při sportovních akcích je v Polsku řešena zákonem z roku 2009 *o bezpečnosti hromadných akcí*. Policie zajišťuje veřejný pořádek vně sportovních stadionů. Na stadiony vstupuje pouze tehdy, pokud se pořadatelské službě nedaří zajistit klid při utkání. Zákon dává pořadatelům oprávnění vydávat fanouškům registrační karty po předložení vlastní fotografie a sdělení osobních údajů. Na základě této karty pak může pořadatelská služba za pomoci elektronického zařízení zakázat vstup agresivním fanouškům na sportovní akce. Avšak ani tato opatření nezlepšují problematiku polských fanoušků. Ti si registrační karty často půjčují mezi sebou, a při hromadných akcích pořadatelská služba tyto karty často ani nekontroluje (62,45).

Slovensko ošetřilo otázku diváckého násilí zákonem č. 479/2008 Z. z., *o organizování veřejných tělovýchovných akcí, sportovních akcí a turistických akcí* a změně některých zákonů, který ukládal jasné povinnosti organizátorům těchto akcí

a vymezoval postihy pro pořadatele a návštěvníky při porušení povinností uložených tímto zákonem. Tento zákon byl 1. 2. 2004 nahrazen zákonem č. 1/2004 Z. z., *o organizování veřejných sportovních utkání* a o změně a doplnění některých zákonů. Také v tomto zákoně jsou jasně uloženy povinnosti organizátorům sportovních akcí, jako například lhůty na nahlášení konání těchto akcí úřadům 10, 15 a 30 dní před konáním akce v souvislosti s velikostí a rizikovostí akce nebo počty pořadatelů a jejich způsobilost v návaznosti na předpokládaný počet účastníků akce. Pořadatelé utkání v nejvyšší fotbalové a hokejové lize mají za povinnost provozovat na stadionech kamerový systém, který musí pokrývat divácké sektory a vchody. Záznamy z kamerového systému jsou v případě potřeby využívány v trestním řízení. Národní fotbalový svaz a národní hokejový svaz spravují informační systém, ve kterém jsou údaje o fyzických osobách, které se jakýmkoli způsobem provinily proti veřejnému pořádku na sportovních akcích, pořádaných těmito svazy. Těmto osobám je zpravidla vydán zákaz vstupu na sportovní utkání, a to na dobu až deseti let. Během výkonu tohoto trestu se musejí hlásit v době utkání na určené služebně policie. Policie plní povinnosti na úseku veřejného pořádku před a po utkání v okolí stadionu, za spolupráce s pořadatelskou službou hostujícího týmu, například při cestě hostujících fanoušků na stadion. Na stadionu policie zasahuje na žádost pořadatele nebo bezpečnostního manažera utkání, s kterým také policie společně se zástupci obce projednává na poradě před utkáním možné postupy při zajišťování klidného průběhu utkání. Návštěvníci těchto akcí si nesmějí zakrývat tvář při vstupu na sportoviště nebo během utkání a mají zakázáno požívat alkohol cestou na a z utkání ve veřejných dopravních prostředcích. Mají zákaz vstupu na sportoviště pod vlivem alkoholu a nesmějí vyhazovat jakékoli předměty na hrací plochu (45,63).

3.2 Historie hromadných narušování veřejného pořádku v České republice

Po roce 1989 se naše republika musela vyrovnat s přílivem kulturních a ideových směrů západního typu, mezi kterými byl samozřejmě zastoupen i extremismus. Současně si mnoho našich občanů začalo po svém vykládat nově

nabytou svobodu a demokracii. Na tuto situaci musela reagovat legislativa a muselo zákonitě dojít ke změně postupů policie v souvislosti s hromadným narušováním veřejného pořádku. Obojí se samozřejmě do současné doby vyvíjí.

Akce typu technoparty. Počátek techno scény v České republice můžeme datovat do roku 1994, kdy byl v Anglii přijat zákon *o trestním soudnictví a veřejném pořádku*, který konání techno akcí pod širým nebem zakázal. Právě z Anglie se přivážely hudební systémy na první techno akce v České republice, zpočátku bez velkého zájmu médií a policie. Od roku 2000 se o akce CzechTek začala aktivně zajímat média a policie. *Nejvýznamnější techno akce v České republice:*

- 1994 – Hostomice u Prahy, Free Tekno Festival, 300 účastníků,
- 1995 – Hostomice u Prahy, 300 účastníků,
- 1996 – Hostomice u Prahy, 1 000 - 1 500 účastníků,
- 1997 – Stará Huť u Dobříše, 2 000 účastníků,
- 1998 – Stará Huť u Dobříše, 2 500 - 3 000 účastníků,
- 1999 – Hradčany nad Ploučnicí u Ralska, CzechTek, 4 000 účastníků,
- 2000 – Lipnice u Českých Budějovic, 5 000 účastníků, akce se konala na soukromém pozemku bez souhlasu majitele a poprvé zasahovala policie,
- 2001 – Doksy u Máchova jezera, 5 000 účastníků,
- 2002 – Andělka u Frýdlantu, 10 000 - 15 000 účastníků, akce se poprvé konala se souhlasem majitele pozemku,
- 2003 – Ledkov u Kopidlna, 40 000 účastníků,
- 2004 – Boněnov na Tachovsku, 15 000 - 20 000 účastníků, policie po několika dnech provedla zákrok proti účastníkům,

- 2005 – Mlýnec, nejvíce medializovaný CzechTek 2005,
- 2005 - Újezd pod Přimdou na Tachovsku,
- 2006 - Vojenský prostor u Hradiště v Doupovských horách na Karlovarsku.

Divácké násilí. Tento druh hromadného narušování veřejného pořádku je téměř výlučně spojen s konáním akcí kolektivních sportů, jako je fotbal nebo lední hokej. Jako kolébku tohoto násilí v jeho organizované formě můžeme označit Anglii 60. až 80. let minulého století. Zlom v pohledu na toto násilí nastal v roce 1985 po tragédii v Bruselu. V České republice se organizovaná forma tohoto násilí rozšířila po roce 1989. Útoky fanoušků na rozhodčí nebo hráče hostujícího mužstva se odehrávaly i dříve, ale ne v tak organizované formě jako právě po roce 1989. V organizovanosti, brutalitě nebo v domlouvání bitek mezi tvrdými jádry fanoušků, před nebo po utkání můžeme spatřovat prvky extremismu. Výčet těchto akcí by byl nekonečně dlouhý, proto zmíním jenom některé fanoušky klubů, jejichž utkání jsou vyhodnocena jako vysoce riziková. Jsou to nechvalně známí fotbaloví fanoušci Baníku a Sparty, jejichž vzájemná utkání jsou vysoce riziková a bezpečnostní opatření policie si vyžadují všechna utkání hraná těmito kluby i s jinými týmy. V ledním hokeji mohou uvést jako příklad vzájemná utkání Jihlavy, Havlíčkova Brodu a Třebíče, která jsou již tradičně posuzována jako velmi riziková. 10. října 2009 proběhlo asi jedno z největších bezpečnostních opatření v souvislosti s diváckým násilím, a to při mezinárodním fotbalovém utkání mezi Českou republikou a Polskem. Bylo nasazeno 1 000 policistů včetně jízdní policie.

Extremismus se v naší zemi ve větší míře začal projevoval po roce 1989. V té době se začali vymezovat stoupenci pravicového a levicového extremismu, stoupenci anarchistických hnutí, rasistických skinheads, ale také různé ekologické organizace. Z počátku tyto skupiny prováděly akce s menším počtem účastníků s rasistickým podtextem, popřípadě docházelo i k útokům těchto skupin mezi sebou navzájem. Docházelo také k útokům na nadnárodní subjekty, jako například McDonalds. Tyto akce se zpočátku vyznačovaly svou živelností a ne příliš velkou organizovaností. Toto

se ale postupně měnilo a docházelo k vývoji, během kterého se stoupenci extremistických hnutí stále lépe organizovali. Při hromadných narušováním veřejného pořádku docházelo k větší míře agrese hlavně proti zasahujícím policistům, kdy samotný důvod konání shromáždění byl často pouze zástupný a jediným cílem, byla konfrontace s policií. Vrcholem masovosti, organizovanosti a agresivity bylo konání demonstrací proti zasedání Mezinárodního měnového fondu a Světové banky v Praze v roce 2000 (21).

- **30. 5. 1991. Praha.** Před pražským výstavištěm při anarchistické demonstraci došlo k napadení jejích účastníků ultrapravicovými skinheads.
- **1. 5. 1992. Praha,** Letenské sady. Došlo ke střetu mezi anarchisty a skinheads, při kterém byly použity zápalné lahve a byla zajištěna i jedna střelná zbraň.
- **16. 9. 1998. Praha.** Shromáždění, mezi jehož svolavatelé byli i zástupci ekologické organizace Rainbow Keepers, se zúčastnilo asi 3 000 lidí. Došlo k ostrým střetům mezi policií a demonstranty na magistrále u hlavního nádraží. PJ demonstranty nezastavila a následně došlo k rabování ve Vodičkově ulici.
- **1. 5. 1999. Praha.** Při policejní ochraně účastníků neonacistické demonstrace došlo u Národního divadla k napadení PJ anarchistickými antifašistickými demonstranty a k zapálení policejního vozu.
- **16. 6. 1999. Praha.** Street party, které se zúčastnilo asi 5 000 osob. Došlo k napadání policie, vytloukání oken na americkém velvyslanectví a k útoku na provozovnu McDonalds.
- **28. 10. 1999. Praha,** Těšnov. Shromáždění Národní aliance, na jehož popud se konala protidemonstrace za účasti asi 3 000 osob, u kterých

policie v blízkosti místní provozovny McDonalds zajistila dýmavnice, dělobuchy a zápalné lahve.

- **Září 2000. Praha**, zasedání Mezinárodního měnového fondu a Světové banky. V průběhu tohoto zasedání docházelo k opakovaným hromadným narušováním veřejného pořádku za účasti až 11 000 lidí, nejen z České republiky, ale i ze zahraničí, jejichž snahou bylo toto jednání přerušit a vniknout do jednacích prostor, což se díky postupu a nasazení policie nepodařilo. Během střetů policie s demonstranty se místa střetu díky organizovanosti a vybavení demonstrantů zbraněmi (zápalné lahve, dlažební kostky) měnila doslova na bojiště. V průběhu nepokojů často docházelo k demolování poboček nadnárodních společností agresivním davem. Škody na majetku dosáhly výše přes 23 miliónů korun. Díky postupu policie, negativnímu pohledu veřejnosti na toto dění a díky násilným projevům demonstrantů se jednalo o poslední takto masovou a agresivní akci konanou extremisty v České republice.
- **Listopad 2002. Praha**, Summit NATO. Do protestů se zapojilo asi 4 000 osob, avšak podstatně klidněji než v roce 2000. Průběh těchto akcí nebyl opět podporován širokou veřejností.
- **1. 5. 2007. Brno**. Po zákazu demonstrace *Národního odporu* došlo k útoku části z 600 demonstrantů na PJ, včetně koňů jízdní policie, a také na náhodné přihlížejí.
- **Říjen – listopad 2008**. Litvínov, sídliště Janov. Akce *Dělnické strany* (dále jen DS) proti romské menšině na sídlišti Janov a jejich následná medializace stály za protiromskými shromážděními, kterých se zúčastnilo až 1 000 osob, převážně přívrženců DS, ale i místních obyvatel. Během těchto akcí docházelo k častým střetům s PJ, které se snažily zabránit střetu mezi demonstranty a Romy. Účastníci demonstrací

byli vyzbrojeni zápalnými lahvami, dělobuchy a podomácku vyrobenými zbraněmi.

- **4. 4. 2009. Přerov.** Akce svolaná extremisty proti romské menšině nezaznamenala takový ohlas jako na sídlišti Janov. Zúčastnilo se jí asi 500 osob a podpora místních obyvatel byla mizivá. Policisté z PJ provedli úspěšný zákrok a nevpustili demonstranty k lokalitám obývaných Romy. Opět byly zajištěny zápalné lahve a podomácku vyrobené výbušniny
- **Srpen – říjen 2011. Šluknovský výběžek** – viz kapitola 3.3 této práce.
- **Červen – září 2013. České Budějovice** – viz kapitola 3.4 této práce.

3.3 Šluknovský výběžek 2011

Události, které rozpoutaly vlnu nepokojů ve Šluknovském výběžku v roce 2011, můžeme rozdělit do dvou skupin. V první řadě to byla dlouhodobá nálada majoritního obyvatelstva v souvislosti s kriminalitou romské menšiny na ostatních skupinách obyvatel, zvláště ve Varnsdorfu, Šluknově, Novém Boru a Rumburku. V druhé řadě to byl útok několika Romů v Novém Boru, kteří 7. srpna zaútočili mačetami na hosty baru Pivní pomoc a útok větší skupiny Romů na skupinu šesti osob v Rumburku. Již po prvním incidentu došlo 15. srpna k první protestní demonstraci, po které následovaly další (18).

- **15. 8. Nový Bor.** Protestní shromáždění jako reakce na napadení hostů baru Pivní pomoc. Účast zhruba 800 místních obyvatel, nasazeno 200 policistů.
- **19. 8. Varnsdorf.** Akce ohlášená a následně zrušená *Lukášem Kohoutem* z důvodu zhoršující se bezpečnostní situace v regionu. Zúčastnilo se 100 - 150 místních obyvatel, bylo nasazeno 200 policistů.

- **26. 8. Varnsdorf.** Akce se zúčastnilo přibližně 200 osob, mezi kterými bylo již několik zástupců pravicového extremismu (dále jen PEX), kteří se nijak aktivně neprojevovali.
- **26. 8. Rumburk.** Současně s akcí ve Varnsdorfu svolána akce občanské iniciativy *Občanský odpor Rumburk*. Zúčastnilo se 1200 - 1500 osob, včetně několika desítek PEX. Při zákroku proti asi 200 účastníkům, kteří se snažili vyprovokovat incident před bydlištěm Romů, bylo zajištěno 5 osob pro podezření z protiprávního jednání a ustanoveny 2 osoby podezřelé z trestné činnosti. Bylo nasazeno 295 policistů a při zákroku byly zajištěny sekery, mačeta, obušek, baseballová pálka a vzduchovka.
- **2. 9. Varnsdorf.** Shromáždění svolané *Svobodnou mládeží* (PEX). Zúčastnilo se 500 - 600 osob převážně z místní populace. Po shromáždění vyvolal *Lukáš Kohout* pochod za účasti zhruba 300 osob směrem k lokalitě obývanou romskou komunitou. Akce proběhla bez incidentů za účasti 10 - 15 sympatizantů s PEX, kteří se nijak neprojevovali, avšak budili podezření, že monitorují postupy a připravenost policie v rizikových lokalitách. Svolavatel *Lukáš Kohout* byl zajištěn pro podezření ze spáchání přestupku proti shromažďovacímu zákonu. Bylo nasazeno 348 policistů.
- **3. 9. Varnsdorf.** K účasti na akci vyzývala *Svobodná mládež* a *Autonomní socialisté*. Zúčastnilo se 1000 - 1500 osob, z nichž bylo 100 - 150 stoupenců PEX. Ti nejaktivnější se podíleli na směřování davu, jehož nálada byla agresivní až bojovná. Byla zaznamenána vyšší míra komunikace a koordinace mezi stoupenci PEX, kteří se snažili proniknout přes policejní zátarasy. Toto vše bylo považováno za zkoušku připravenosti policie a ochoty místních obyvatel přidat se k nepokojům. Bylo nasazeno 388 policistů a zajištěny násady, mačeta, sekera a baseballová pálka.

- **9. 9. Varnsdorf.** Pochod městem *Za nižší kriminalitu*, svolal *Lukáš Kohout a Tereza Nováková* bez povolení městského úřadu. Zúčastnilo se 200 - 300 osob. Bylo nasazeno 250 policistů a proti asi 50 osobám bylo použito donucovacích prostředků.
- **10. 9. Nový Bor.** Akce občanské iniciativy *Násilí není řešení* (dále jen NNR) se konala v blízkosti Severní ulice. Zúčastnilo se jí asi 120 převážně místních občanů a proběhla bez incidentů. Byla zaznamenána účast přibližně 30 - 40 stoupců levicového extremismu (dále jen LEX).
- **10. 9. Nový bor.** Současně s předchozí akcí bylo před vlakovým nádražím svoláno shromáždění a následný pochod *Dělnické strany sociální spravedlnosti* (dále jen DSSS), kterého se zúčastnilo asi 500 osob, převážně přívrženců PEX téměř z celé republiky, včetně těch nejradikálnějších v počtu 80 - 100 osob, z nichž polovina byla z Prahy.
- **10. 9. Varnsdorf.** Akce svolaná DSSS, které se zúčastnilo přibližně 800 - 1200 převážně místních obyvatel, po které následoval nepovolený spontánní pochod směrem k sociálně vyloučeným lokalitám za účasti zhruba 1000 - 1500 osob, z nichž asi 400 bylo sympatizantů s PEX. Během pochodu bylo zaznamenáno několik pokusů překonat policejní opatření a dostat se k ubytovněm obývaných romskou komunitou. Po zásahu PJ se z davu oddělily skupinky o počtu asi 30 - 40 přívrženců PEX, které směřovaly k další sociálně vyloučené lokalitě, u které se sešlo asi 400 těchto osob za účasti přibližně 100 radikálně vystupujících místních obyvatel. Zde se dav za pomoci lahví, pyrotechniky, kamenů a popelnic snažil dostat přes kordon PJ. Během těchto pokusů se dav choval velmi agresivně a docházelo k napadání zúčastněných osob, zejména policistů. Dobře organizovaní příznivci PEX využívali zhuštěného čela davu k proražení kordonu PJ a ke krytí svých aktivit, při kterých využívali praků a kontejnerů na tuhý komunální odpad jako

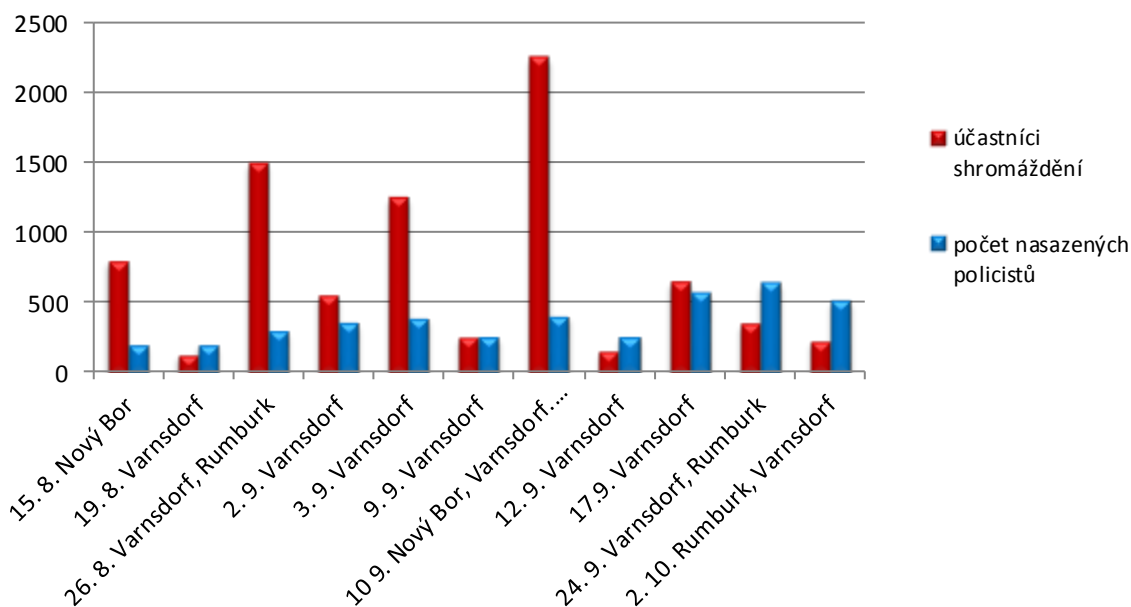
beranidla proti PJ. V této době již bylo jasným cílem účastníků akce vyvolat střet s policií. Po zákroku PJ se shromáždění rozptýlilo, část účastníků se rozešla do místních restaurací a vyvolávala incidenty v nočních hodinách. Celkem bylo zadrženo 35 osob, převážně přívrženců PEX, byly zajištěny baseballové pálky, el. paralyzér, tyče, nože, kladivo. Nasazeno bylo 400 policistů.

- **10. 9. Rumburk.** Současně s akcí ve Varnsdorfu svolala v Rumburku občanská iniciativa NNR shromáždění za účasti asi 100 osob bez narušení veřejného pořádku. DSSS svolala shromáždění, kterého se zúčastnilo přibližně 300 převážně místních obyvatel.
- **12. 9. Varnsdorf.** Neohlášená akce *Proti policejnímu násilí*, které se zúčastnilo 150 osob a následný pochod zhruba poloviny účastníků, který se asi za 15 minut pokojně rozešel. Bylo nasazeno 260 policistů.
- **17. 9. Varnsdorf.** *Náboženské shromáždění* svolané *Lucií Zenkerovou* a *Lukášem Kohoutem* za účasti asi 550 místních obyvatel a 100 přívrženců PEX. Následný pochod bez incidentů s PJ opět zamířil k sociálně vyloučeným lokalitám. Zajištěny nůž a sekera. Nasazeno bylo 565 policistů
- **24. 9. Varnsdorf.** Shromáždění *Za odstoupení místní samosprávy* s následným pochodem a účastí zhruba 300 osob, z nichž bylo asi 20 přívrženců PEX. Současně se v sociálně vyloučených lokalitách pohybovalo asi 40 přívrženců LEX. Vše proběhlo bez incidentů. Bylo nasazeno 500 policistů.
- **24. 9. Rumburk.** *Občanský odpor Rumburk* svolal a následně zrušil shromáždění, místo kterého svolavatel rozdával v centru města letáky namířené proti místním podnikatelům. Akce proběhla pokojně. Bylo nasazeno 134 policistů.

- **2. 10. Rumburk.** *Lukáš Kohout* svolal shromáždění s minimální odezvou místních obyvatel. Zúčastnilo se 30 osob a bylo nasazeno 255 policistů.
- **2. 10. Varnsdorf.** Shromáždění svolaného *Lukášem Kohoutem* se zúčastnilo 200 osob. Následný pochod byl zrušen svolavatelem. Celkem bylo nasazeno 255 policistů.

Bezpečnostní opatření, přijímaná v souvislosti s hromadným narušováním veřejného pořádku ve Šluknovském výběžku, byla zpočátku řešena silami Územního odboru Děčín a PJ KŘP Ústeckého kraje o síle 200 policistů. Současně bylo využíváno AKT, jehož činnost byla velmi kladně hodnocena všemi zúčastněnými, byť se někteří organizátoři snažili jeho činnost nezvěrohodnit. S nárůstem rizikovosti pořádaných akcí byl výkon služby posilován silami SPJ KŘP hlavního města Prahy, SPJ KŘP Moravskoslezského kraje a SPJ KŘP Jihomoravského kraje. K řešení situace bylo také využito PJ KŘP Libereckého, Plzeňského a Královéhradeckého kraje. Současně byl výkon hlídkové služby posilován příslušníky SPJ, což bylo velmi kladně hodnoceno místními obyvateli. V následujícím grafu uvádím přehledné znázornění počtů účastníků jednotlivých shromáždění a počty příslušníků Policie ČR, nasazených na jednotlivá bezpečnostní opatření.

Graf 2 Počty účastníků a policistů, Šluknovský výběžek 2011

Zdroj: Policie ČR

3.4 České Budějovice 2013

Spouštěcím mechanismem hromadných narušování veřejného pořádku v Českých Budějovicích byla hádka na dětském hřišti na sídlišti Máj 22. 6. 2013 a následné fyzické napadení osob mezi obyvateli sídliště a romskou menšinou. Tomuto předcházela dlouhodobá nespokojenost majoritní skupiny obyvatel s chováním romské menšiny, hlavně ve večerních hodinách na sídlišti Máj. K vyhocení situace, stejně jako ve Šluknovském výběžku, přispěla některá média svým tendenčním zpravodajstvím. Následně se v Českých Budějovicích konala celá řada shromáždění a akcí (23).

- **29. 6. 2013.** Na Náměstí Přemysla Otakara II. bylo svoláno od 16.00 hodin protestní shromáždění k problematice sídliště Máj, jehož asi 300 účastníků se po ukončení shromáždění v 16.45 hodin přesunulo k sídlišti Máj, na parkoviště k obchodnímu centru Čtyři dvory, kde již čekalo zhruba 700 převážně místních obyvatel. Současně s touto akcí byla na sídlišti Máj oznámena možnost konání shromáždění *Za toleranci*

mezi lidmi, za pokojné soužití a za dobré sousedské vztahy, a to na dobu od 29. června do 29. září 2013 od 8.00 do 22.00 hodin, které organizoval zástupce svolavatele, člen občanského sdružení (dále jen o. s.) Konexe, Markus Pape. Poté, co úřední osoba magistrátu nestihla dát zákonné výzvy k rozpuštění pochodu, který směřoval na sídliště Máj, v 17.25 hodin zakročily PJ proti aktivním účastníkům pochodu, kteří se snažili dostat na sídliště Máj. Aktivní útok proti PJ, která se snažila ochránit asi 250 účastníků pokojného shromáždění o. s. Konexe, byl veden převážnou většinou zúčastněných osob neoznačeného pochodu s velkou mírou agrese a házením předmětů na policisty. Zajištěno 29 sob, nasazeno 321 policistů a 30 strážníků městské policie

Obrázek 4 Zákrok PJ

Zdroj: Policie ČR

Obrázek 5 Následky agresivity davu

Zdroj: Policie ČR

Obrázek 6 Ochrana účastníků pokojného shromáždění *o. s. Konexe*

Zdroj: Policie ČR

- **6. 7. 2013.** Na Náměstí Přemysla Otakara II. byl svolán od 16.00 hodin *Pochod proti černému rasismu 2*. V 17.00 hodin bylo shromáždění za účasti 150 - 200 osob rozpuštěno úředníkem magistrátu. Od 17.00 hodin se u obchodního centra Čtyři dvory konalo neoznámené shromáždění za účasti zhruba 500 osob, jehož účastníci se stejně jako 29. 6. snažili velmi aktivně agresivním způsobem dostat přes PJ na sídliště Máj, kde se v tuto dobu opět konalo pokojné shromáždění *o. s. Konexe* za účasti asi 250 Romů. Během opatření bylo zajištěno 130 osob a bylo nasazeno 694 policistů, 14 koní a 30 strážníků městské policie.
- **9. 7. 2013.** Mítink zástupců Magistrátu města České Budějovice a Policie ČR s obyvateli k problematice sídliště Máj, kterého se zúčastnilo asi 1000 obyvatel. Bylo nasazeno 65 policistů a akce proběhla bez narušení veřejného pořádku.
- **12. 7. 2013.** Pokojné shromáždění *Budějovice proti rasismu a neonacismu* na Piaristickém náměstí, kterého se zúčastnilo asi 70 osob. Nasazeno bylo 241 policistů.
- **13. 7. 2013.** V 14.00 hodin bylo rozpuštěno úředníkem magistrátu města pokojné shromáždění svolavatele pana *Kohouta* na Náměstí Přemysla Otakara II., kterého se zúčastnilo asi 30 osob. Na sídlišti Máj opět probíhalo pokojné shromáždění *o. s. Konexe* za účasti asi 100 osob. V 17.00 hodin bylo úředníkem magistrátu rozpuštěno nepovolené shromáždění u obchodního centra Čtyři dvory, kterého se zúčastnilo asi 300 osob, převážně místní mládeže. Během tohoto shromáždění docházelo především k útokům na policisty, avšak bez větší míry agrese. Policie zasahovala bez slzného plynu a zásahových výbušek. Bylo zajištěno 65 osob, nasazeno 866 policistů, 12 koní a 44 strážníků městské policie.

- **20. 7. 2013.** U obchodního centra Čtyři dvory byl zaznamenán pohyb skupinek osob o celkovém počtu asi 60 účastníků, kteří se při nepřítomnosti PJ, která však byla připravena v zájmovém prostoru k rychlému zákroku, vydali na sídliště Máj. Asi 50 osob odešlo do ulice V. Volfa, kde se v tuto dobu nacházelo asi 120 Romů. Během setkání docházelo k výměně názorů bez narušení veřejného pořádku, za přítomnosti pouze členů AKT a uniformované policie. V 19.30 hodin došlo ke zklidnění situace. Bylo nasazeno 346 policistů a 27 strážníků městské policie.

Obrázek 7 Setkání účastníků pochodu a Romů na sídlišti Máj za účasti pouze členů AKT a uniformované policie

Zdroj: Policie ČR

- **3. 8. 2013.** Na sociální síti byla zachycena informace o možnosti konání shromáždění od 17.00 hodin na Náměstí Přemysla Otakara II. V 15.00 hodin se na náměstí sešlo 10 místních občanů, kteří po provedené lustraci policií, odešli na sídliště Máj, kde se pokojně rozešli. V místě byli nasazeni pouze členové AKT a uniformovaná policie. K narušení veřejného pořádku nedošlo. Bylo nasazeno 174 policistů a 25 strážníků městské policie.

- **24. 8. 2013.** V 15.00 hodin začalo povolené shromáždění na Lannově třídě u nádraží, po kterém následoval povolený pochod na Jiráskovo nábřeží, kde bylo v 16.00 hodin shromáždění organizátorem ukončeno. Zúčastnění poté vytvořili skupinky a samostatně různými cestami odešli na sídliště Máj. Během shromáždění a pochodu v místě působili pouze členové AKT a uniformovaná policie. Nedošlo k narušení veřejného pořádku. Nesouhlas občanů s pochodem byl vyjadřován pokojně, pouze transparenty a smývatelnými nápisy na chodnících. V 17.30 hodin se sešlo na sídlišti Máj na nepovoleném shromáždění asi 200 nespokojených občanů. V tuto dobu se v ulici V. Volfa zdržovalo přibližně 30 - 50 Romů. V místě aktivně působili pouze členové AKT a uniformovaná policie. PJ situaci pouze monitorovaly. V 19.30 hodin se situace uklidnila. Policie nepoužila donucovací prostředky. Bylo zajištěno 9 osob, nasazeno bylo 481 policistů, 8 koní a 31 strážníků městské policie.

Obrázek 8 Nápisy vyjadřující nesouhlas se shromážděním

Zdroj: Policie ČR

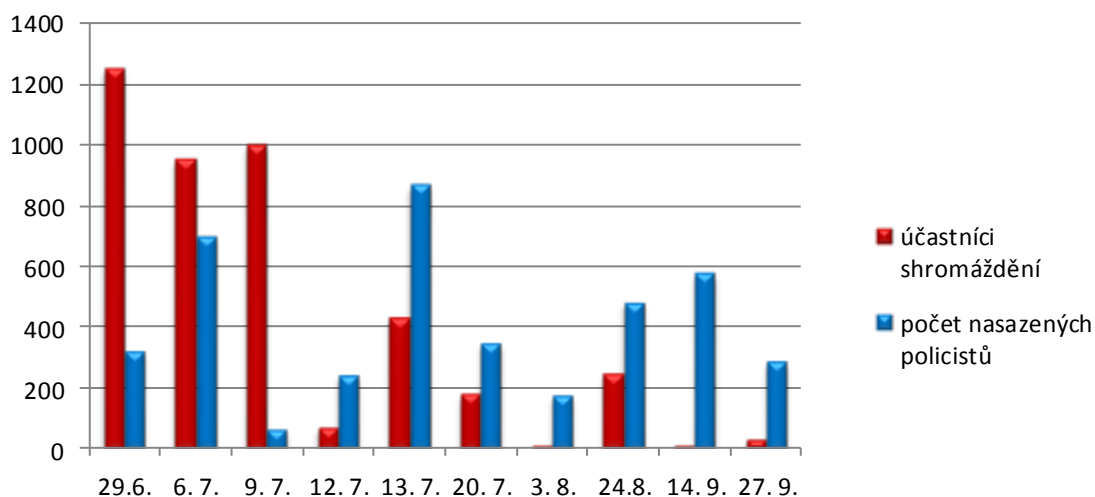
- **14. 9. 2013.** Od 14.00 do 17.00 hodin proběhlo na Náměstí Přemysla Otakara II. shromáždění *Na podporu občanské vzájemnosti*, kterého se zúčastnilo zhruba 15 přívrženců PEX. Plánované shromáždění *Czech lion*

tour neproběhlo. Nikdo nebyl zajištěn, nebylo použito donucovacích prostředků. Na opatření bylo nasazeno celkem 575 policistů a 31 strážníků městské policie.

- **27. 9. 2013.** Na Lannově třídě u nádraží se konalo plánované shromáždění *Protest proti systému sociálních dávek, černému rasismu, dvojímu metru a společně proti policejní brutalitě* s následným pochodem, kterého se zúčastnilo asi 30 osob. Vše proběhlo bez narušení veřejného pořádku. Bylo nasazeno celkem 286 policistů.

Na bezpečnostních opatřeních, souvisejících s hromadným narušováním veřejného pořádku v Českých Budějovicích, se hned od začátku podílely společně s PJ KŘP Jihočeského kraje také PJ KŘP Plzeňského a Středočeského kraje a SPJ KŘP hlavního města Prahy, Jihomoravského a Ústeckého kraje. Během opatření byla také několikrát nasazena jízdní policie, vrtulník letecké služby a vodní stříkače. Opět se osvědčilo nasazení AKT. V následujícím grafu uvádím přehledné znázornění počtu účastníků jednotlivých shromáždění a počty příslušníků Policie ČR, nasazených na jednotlivá bezpečnostní opatření.

Graf 3 Počty účastníků a policistů, České Budějovice 2013

Zdroj: Policie ČR

3.5 Počty nasazení PJ, SPJ a AKT v letech 2010-2013

V této kapitole budou uvedeny počty nasazení PJ, SPJ a AKT celkově, v rámci jednotlivých krajských ředitelství policie a ve vztahu k jednotlivým bezpečnostním opatřením (dále jen BO).

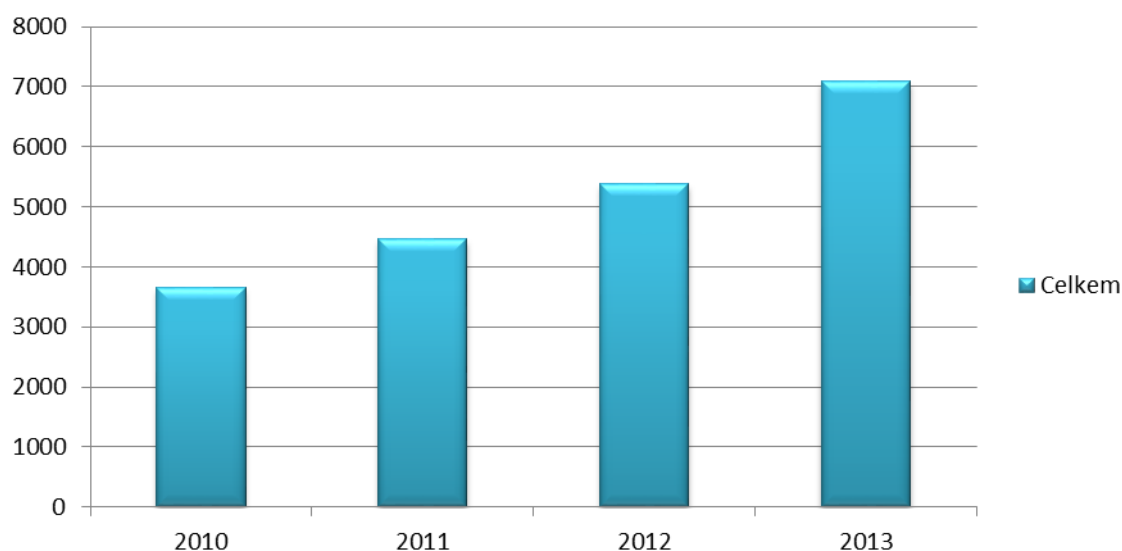
Tabulka 1 Počty nasazení PJ a SPJ za jednotlivá krajská ředitelství policie v letech 2010 - 2013

KŘ Policie ČR	2010	2011	2012	2013
KŘP - hl. města Prahy	2303	2863	3153	4212
KŘP - Středočeského kraje	40	35	35	49
KŘP - Jihočeského kraje	23	22	20	33
KŘP - Plzeňského kraje	53	47	39	60
KŘP - Karlovarského kraje	68	55	23	54
KŘP - Ústeckého kraje	21	38	224	719
KŘP - Libereckého kraje	31	34	23	39
KŘP - Královéhradeckého kraje	14	22	23	23
KŘP - Pardubického kraje	20	26	57	46
KŘP - Jihomoravského kraje	816	254	333	273
KŘP - kraje Vysočina	20	13	23	38
KŘP - Zlínského kraje	16	65	29	46
KŘP - Moravskoslezského kraje	131	957	1377	1471
KŘP - Olomouckého kraje	96	31	28	32
Celkem	3652	4462	5387	7095

Zsroj: Policie ČR

V tabulce 1 je patrný nárůst nasazení PJ KŘP Jihočeského kraje téměř o 50% v roce 2013 v souvislosti s událostmi na sídlišti Máj. U Krajských ředitelství policie hlavního města Prahy, Ústeckého kraje, Jihomoravského kraje a Moravskoslezského kraje jsou zřízeny SPJ, které působí v případě potřeby po celé České republice, proto jsou počty jejich nasazení podstatně vyšší, než u ostatních krajských ředitelství. SPJ Ústeckého kraje byla zřízena na základě potřeby, až po událostech ve Šluknovském výběžku. Proto je patrný nárůst jejího nasazení až od doby jejího zřízení v roce 2012.

Graf 4 Celkové počty nasazení PJ a SPJ v letech 2010 - 2013

Zdroj: Policie ČR

V grafu 4 jsou uvedeny celkové počty nasazení PJ a SPJ bez příslušnosti k jednotlivým krajským ředitelstvím. Z těchto počtů je patrný nárůst počtu nasazení těchto jednotek.

PJ a SPJ jsou nasazovány na různé typy BO. Proto v následující tabulce uvádím počty nasazení těchto jednotek na jednotlivé typy hromadného narušování veřejného pořádku, včetně posílení běžného výkonu, převážně hlídkové služby.

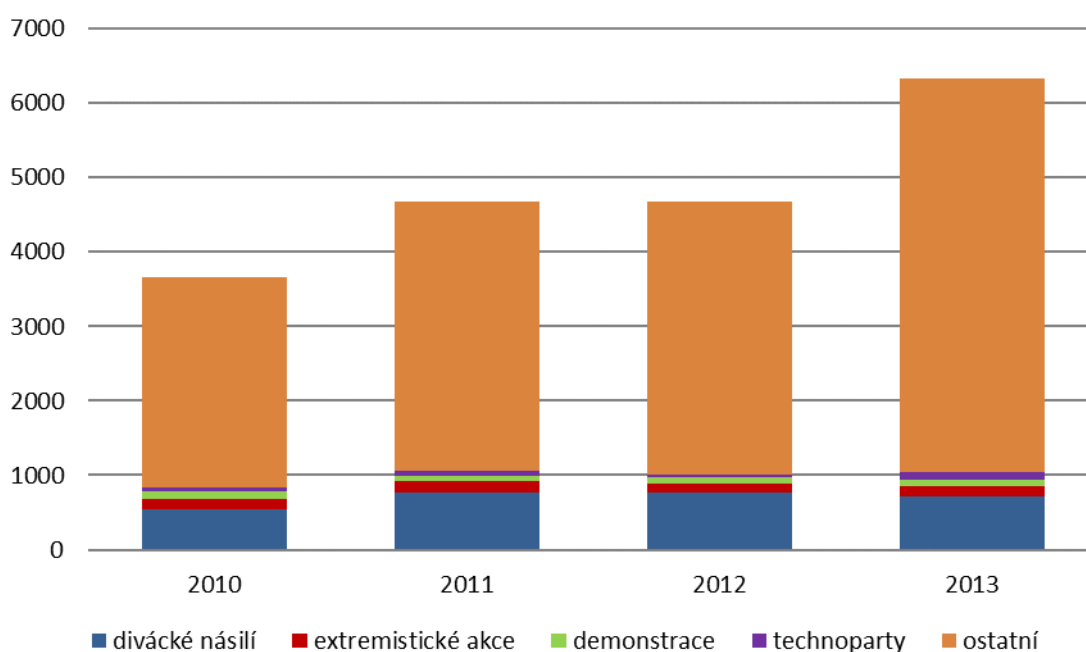
Tabulka 2 Počty nasazení PJ a SPJ na jednotlivé typy BO v letech 2010 – 2013, včetně posílení běžného výkonu služby

Charakter BO	2010	2011	2012	2013
Divácké násilí	538	766	765	708
Extremistické akce	135	150	121	146
Demonstrace	117	76	85	85
Technoparty	40	66	37	97
Ostatní – posílení výkonu služby	2822	3616	3673	5294
Celkem	3652	4674	4681	6330

Zdroj: Policie ČR

PJ a SPJ jsou prioritně nasazovány při BO v souvislosti s hromadným narušováním veřejného pořádku. V ostatních případech jsou využívány hlavně SPJ k posílení běžného výkonu, převážně hlídkové služby v místech, kde je třeba eliminovat vyšší nápad trestné činnosti na úseku narušování veřejného pořádku nebo v místech zvýšeného sociálního napětí. Tato posílení jsou každodenně využitelná, proto jsou počty nasazení PJ a SPJ na tento výkon služby podstatně vyšší, než počty nasazení na BO v souvislosti s hromadným narušováním veřejného pořádku. V následujících grafech jsou přehledně znázorněny počty nasazení PJ a SPJ na jednotlivé typy akcí. V grafu 5 jsou znázorněny počty nasazení, včetně posílení běžného výkonu služby.

Graf 5 Počty nasazení PJ a SPJ na jednotlivé typy BO v letech 2010 – 2013, včetně posílení běžného výkonu služby

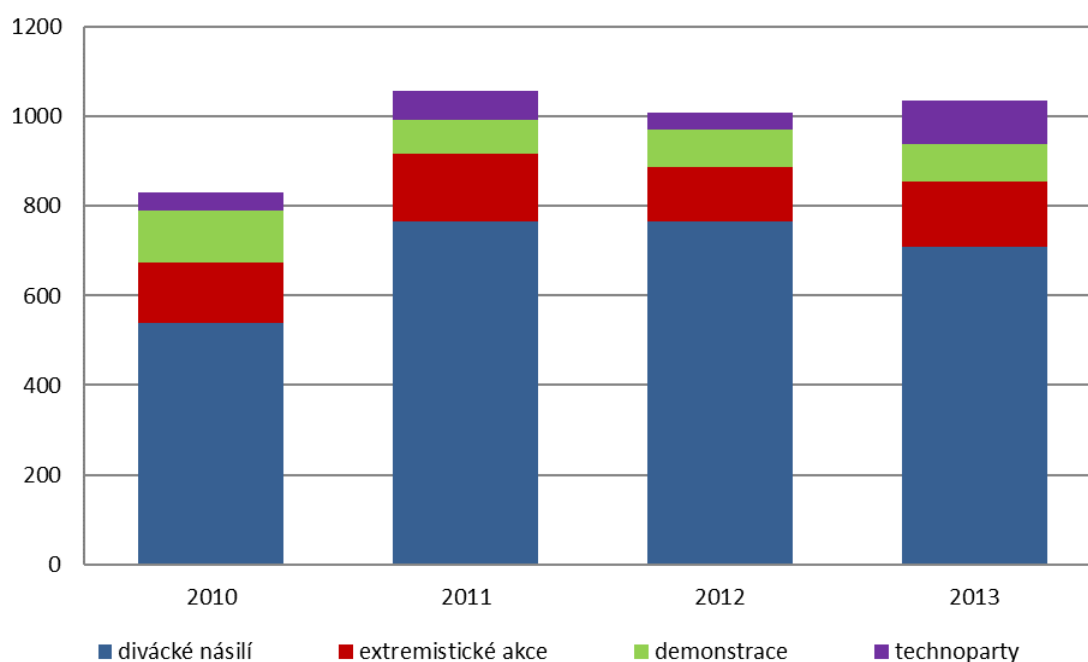

Zdroj: Policie ČR

V grafu 6 jsou zpracovány pro větší přehlednost pouze počty nasazení na BO v souvislosti s hromadným narušováním veřejného pořádku. Z tohoto grafu je patrný nárůst počtu nasazení PJ a SPJ v letech 2011 a 2013, zvláště na extremistické akce.

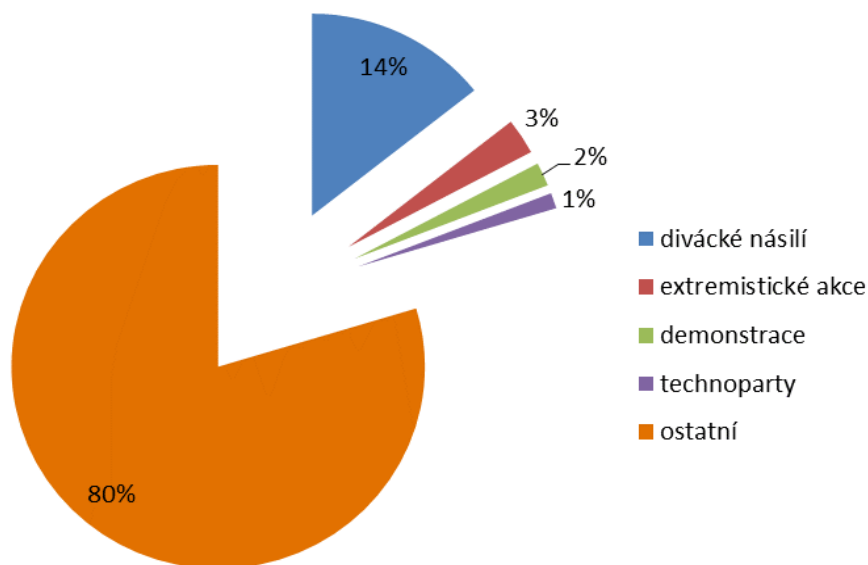
Graf 6 Počty nasazení PJ a SPJ na jednotlivé typy BO, pouze v souvislosti s hromadným narušováním veřejného pořádku v letech 2010 - 2013

Zdroj: Policie ČR

V grafu 7 jsou vyjádřeny v procentech počty nasazení PJ a SPJ v letech 2010 – 2013 na jednotlivé typy BO, včetně posílení běžného výkonu služby za toto období souhrnně. Posílení běžného výkonu služby samozřejmě dominuje. Následně bylo PJ a SPJ nejvíce využíváno při BO v souvislosti s diváckým násilím, které umí Policie ČR poměrně dobře eliminovat. Následují nasazení na akce extremistů, kterých se v kontextu s celkovými počty nasazení PJ a SPJ nezdá mnoho, ale vzhledem ke své společenské nebezpečnosti, organizovanosti a snahze organizátorů zapojit do svých aktivit co nejvíce veřejnosti, představují při svém konání pro Polici ČR jistou míru rizika. Protože si organizátoři těchto akcí analyzují zákroky PJ a SPJ, musí se i Policie ČR důsledně na tyto akce připravovat a měnit své postupy, často při samotném průběhu extremistických shromáždění. Akce typu technoparty, tak jak je z grafu patrné, nepředstavují v tomto období nebezpečnost pro Policii ČR a ani pro společnost.

Graf 7 Souhrn nasazení PJ a SPJ v procentech za roky 2010 - 2013 celkem

Zdroj: Policie ČR

Nedílnou součástí BO v souvislosti s hromadným narušováním veřejného pořádku je nasazení AKT, který působí v průběhu shromáždění a velmi často se snaží uklidnit situaci, popřípadě vysvětluje postupy Policie ČR, které budou následovat v případě, že se shromáždění pokojně nerozejde, veřejnosti tak, aby je nevnímala jako policejní brutalitu. Práce členů AKT je velmi náročná a vyžaduje důslednou a soustavnou přípravu. V tabulce 3 jsou uvedeny počty nasazení AKT jednotlivých krajských ředitelství policie bez rozdělení na konkrétní typy BO. I v této tabulce je patrný poměrně výrazný nárůst počtů nasazení AKT Krajského ředitelství policie Jihočeského kraje v roce 2013 a AKT Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje v roce 2011.

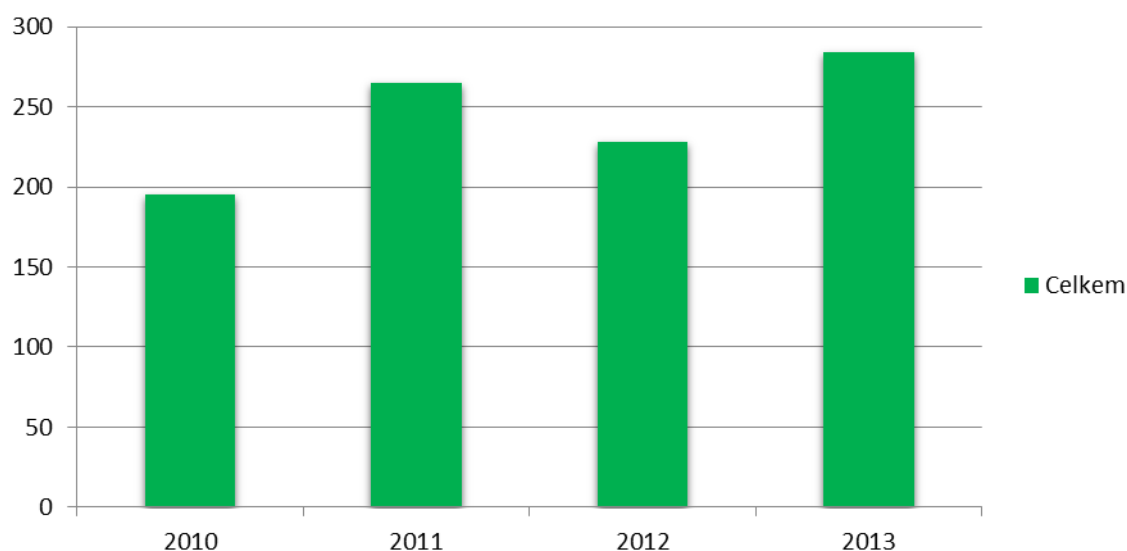
Tabulka 3 Počty nasazení AKT za jednotlivá krajská ředitelství policie
v letech 2010 - 2013

KŘ Policie ČR	2010	2011	2012	2013
KŘP - hl. města Prahy	54	63	49	37
KŘP - Středočeského kraje	17	15	20	22
KŘP - Jihočeského kraje	12	14	14	22
KŘP - Plzeňského kraje	11	37	17	16
KŘP - Karlovarského kraje	4	3	5	4
KŘP - Ústeckého kraje	17	29	21	21
KŘP - Libereckého kraje	8	12	12	10
KŘP - Královéhradeckého kraje	14	12	10	11
KŘP - Pardubického kraje	7	16	18	13
KŘP - Jihomoravského kraje	18	11	16	33
KŘP - kraje Vysočina	3	7	9	19
KŘP - Zlínského kraje	10	8	9	22
KŘP - Moravskoslezského kraje	14	24	19	32
KŘP - Olomouckého kraje	6	14	9	22
Celkem	195	265	228	284

Zdroj: Policie ČR

V grafu 8 jsou přehledně znázorněny počty nasazení AKT v letech 2010 – 2013 za jednotlivé roky celkem, bez členění na jednotlivá krajská ředitelství policie a jednotlivé typy BO. Z tohoto grafu je zřejmý postupně se zvyšující počet nasazení AKT, nejenom z důvodu zvyšujícího se počtu BO, ale i proto, že se Policie ČR naučila těchto týmů využívat na základě kladných zkušeností z jejich nasazení.

Graf 8 Celkové počty nasazení AKT v letech 2010 - 2013

Zdroj: Policie ČR

V tabulce 4 jsou uvedeny počty nasazení AKT na jednotlivé typy BO v letech 2010 – 2013 za každý jednotlivý rok. V letech 2011 a 2013 je opět patrný nárůst počtu nasazení na extremistické akce. Počty nasazení AKT na jednotlivé typy BO také odrážejí, jak jsou tyto akce vnímány z pohledu nebezpečnosti pro společnost. U běžných demonstrací pořádaných například odbory, kde se nepředpokládá silové řešení, je v tabulce 2 vidět snižující se počet nasazení PJ a SPJ, ale počet nasazení AKT z důvodu předpokládané zvýšené komunikace, tak jak je vidět v tabulce 4, stoupá.

Tabulka 4 Počty nasazení AKT na jednotlivé typy BO v letech 2010 – 2013

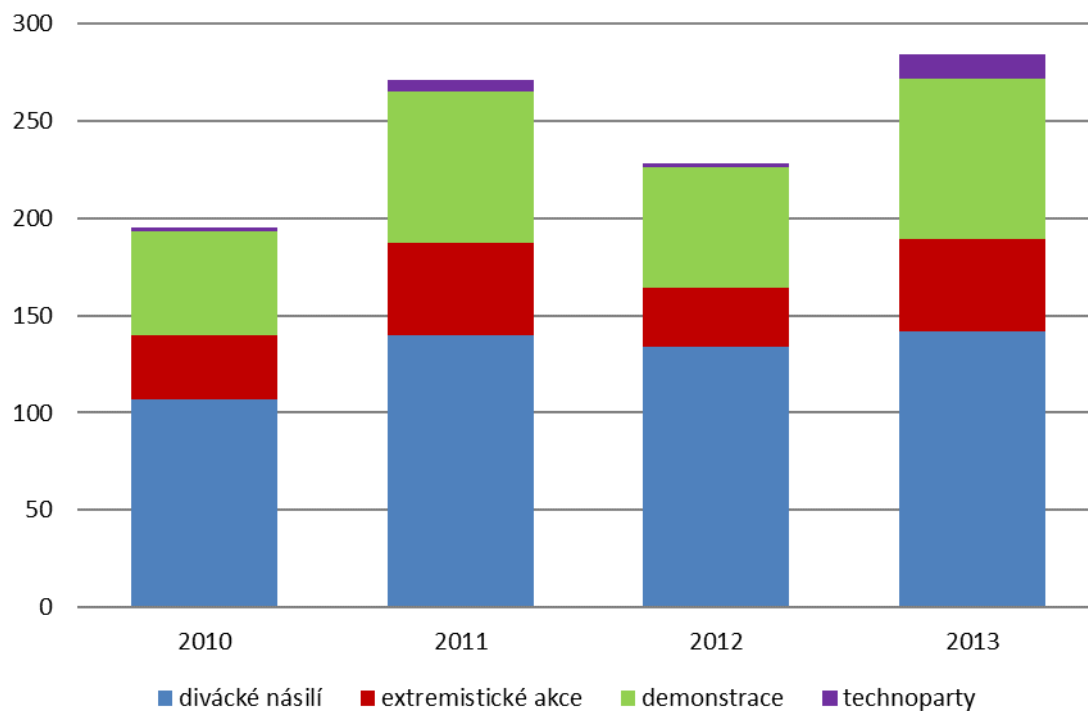
Charakter	2010	2011	2012	2013
Divácké násilí	107	140	134	142
Extremistické akce	33	47	30	47
Demonstrace	53	78	62	83
Technoparty	2	6	2	12
Celkem	195	271	228	284

Zdroj: Policie ČR

V grafu 9 je přehledně zpracován počet nasazení AKT na jednotlivé typy BO tak, aby bylo jasně patrné, jak jsou AKT konkrétně využívány. Tak jako u PJ a SPJ

i v rámci nasazování AKT převládá divácké násilí, ale na druhém místě jsou běžné demonstrace a teprve potom následují extremistické akce.

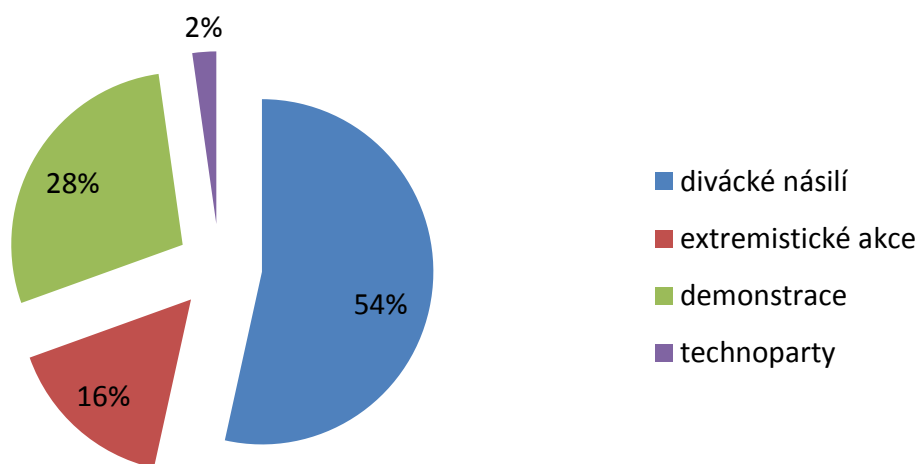
Graf 9 Počty nasazení AKT na jednotlivé typy BO v letech 2010 - 2013

Zdroj: Policie ČR

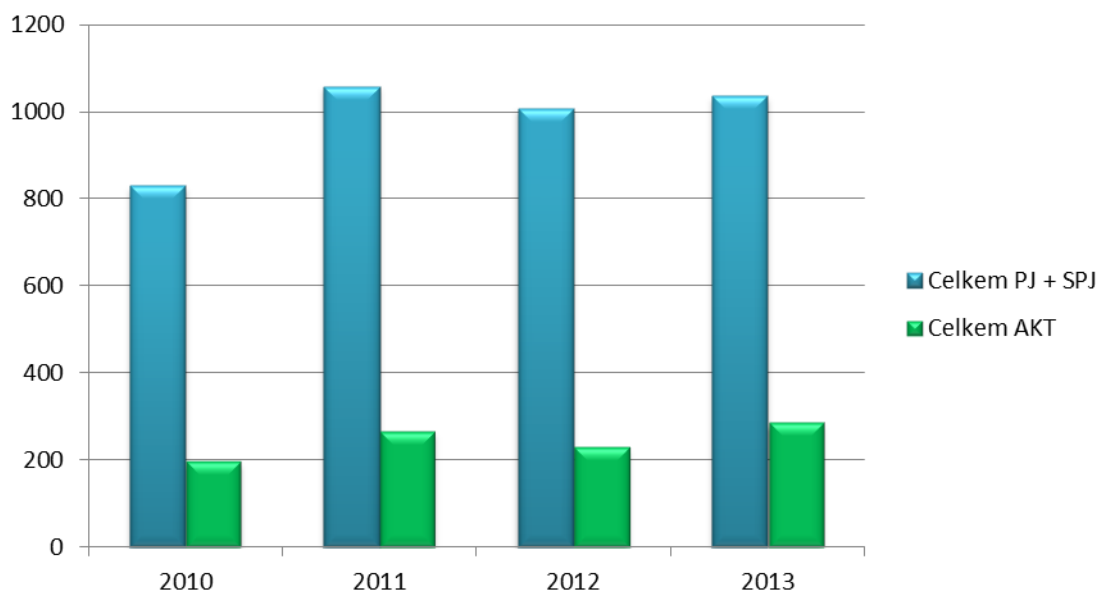
V grafu 10 jsou vyjádřeny v procentech počty nasazení AKT za léta 2010 – 2013 souhrnně tak, aby bylo dobře patrné, na jaké typy BO a v jaké míře bylo AKT v tomto období využíváno. Toto souhrnné znázornění koresponduje s nasazením AKT v jednotlivých letech a je vidět, že u využití AKT převládalo divácké násilí, následovaly demonstrace a poté extremistické akce. Nasazení na akce typu technoparty bylo v tomto období poměrně nízké.

Graf 10 Souhrn nasazení AKT v procentech za roky 2010 - 2013 celkem

Zdroj: Policie ČR

Graf 11 Celkové počty nasazení PJ a SPJ bez posílení běžného výkonu služby a AKT na BO, v souvislosti s hromadným narušováním veřejného pořádku v letech 2010 - 2013 za jednotlivé roky souhrnně

Zdroj: Policie ČR

V grafu 11 je znázorněno porovnání celkových počtů nasazení PJ a SPJ pouze na BO bez posílení běžného výkonu služby a nasazení AKT na stejné typy BO. Vzhledem k tomu, že nasazení AKT není vždy možné, jsou celkové počty nasazení nižší než počty nasazení PJ a SPJ, avšak je patrné, že četnost nasazení AKT koresponduje s četností nasazení PJ a SPJ.

4. DISKUZE

Z výsledků uvedených v kapitole 3.1 je patrný rozdílný přístup vybraných států k řešení problematiky diváckého násilí či hromadného narušování veřejného pořádku při akcích typu technoparty. Velká Británie, Francie nebo Německo mají legislativu a způsoby řešení těchto problémů nastaveny prioritně na úseku prevence. Je pravda, že i v těchto zemích dochází ke střetům policie s radikálními fanoušky nebo účastníky jiných hromadných akcí. Avšak k jejich řešení má tamní policie dostatečnou zákonnou oporu a prostředky k potrestání osob, které se dopustily protiprávního jednání, což samo o sobě působí preventivně pro ostatní účastníky těchto akcí. V současnosti tyto státy provádějí kontrolu svých fanoušků i na území jiných států, čímž přispívají k bezpečnosti na sportovních akcích, pořádaných v jiných státech. V Anglii se v dnešní době hrají fotbalová utkání v nejvyšší soutěži na stadionech bez plotů a diváci mohou sedět přímo u hrací plochy. K tomuto stavu nepřispěla jenom legislativa, která se v oblasti diváckého násilí radikálně změnila po tragédii v Bruselu v roce 1985, při které zemřelo mnoho fanoušků a anglické týmy byly následně na několik let vyloučeny z mezinárodních soutěží, ale i morální a právní vědomí občanů. Zároveň je nutné poznamenat, že vstupenky na utkání předních týmů anglické fotbalové ligy nepatří k nejlacinějším, což samo o sobě určuje skladbu diváků těchto utkání a permanentky se často dědí v rodině, čímž je pro jejich majitele nemyslitelné, díky svému chování o tyto permanentky přijít.

Státy jako Polsko, Slovensko, ale i Česká republika mají otázku prevence i přes snahu o její prosazování odsunutou až na druhé místo, za represí. Při utkáních nejvyšší české fotbalové ligy je vždy vyhlášováno bezpečnostní opatření policie a podle rizikovosti je aktivována i PJ. Na rozdíl od Anglie, Francie a Německa chybí v těchto zemích větší zapojení sportovních klubů do práce s fanoušky na úseku prevence. Po reformě Policie ČR a přijetím zákona č. 273/2008 Sb., o *Policii České republiky* přestala policie suplovat pořadatelskou službu na stadionech. Chování návštěvníků sportovních utkání, pravidla pro vstup na tato utkání a organizaci pořadatelské služby, určuje vlastník sportovního zařízení ve veřejném návštěvním řádu, který si každý

provozovatel může upravit podle místních podmínek. V tomto řádu jsou také specifikovány sankce za jeho porušení. Tato oprávnění ukládá vlastníkům sportovních zařízení zákon č. 115/2001 Sb., *o podpoře sportu*. Pokud je průběh sportovního utkání závažným způsobem narušen a dochází k ohrožení bezpečnosti osob a škodám na majetku, je vlastník sportovního zařízení povinen utkání přerušit a požádat policii o spolupráci. Ta může na stadionu zasáhnout jen na žádost majitele sportovního zařízení. V ostatních případech vyvíjí policie svoji činnost na úseku veřejného pořádku vně sportoviště, zejména při příchodu a odchodu fanoušků na utkání (64).

V souvislosti s hromadným narušováním veřejného pořádku na akcích typu technoparty, diváckého násilí nebo extrémistických akcí a koncertů, může Policie ČR využívat celou řadu zákonných opatření proti narušitelům veřejného pořádku, na jejichž základě mohou být tito narušitelé postihováni. Jako příklad bych uvedl ustanovení zákona č. 200/1990 Sb., *o přestupcích*, a to § 47 a § 48 *přestupky proti veřejnému pořádku* a § 49 *přestupky proti občanskému soužití*. V souvislosti s těmito paragrafy lze využít i ustanovení § 17 tohoto zákona, na jehož základě může být využito omezující opatření, kterým se narušiteli veřejného pořádku *zakazuje navštěvovat určená veřejná místa a místnosti, v nichž se podávají alkoholické nápoje nebo se konají veřejné tělovýchovné, sportovní nebo kulturní podniky, a to na dobu až jednoho roku*. Dále mohou být využita ustanovení zákona č. 40/2009 Sb., *trestní zákoník*, a to § 76 *zákaz vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce, a to na dobu až deseti let*, § 145 *těžké ublížení na zdraví*, § 146 *ublížení na zdraví*, § 158 *rvačka*, § 228 *poškození cizí věci*, § 325 *násilí proti úřední osobě*, § 337 *maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání*, § 352 *násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci*, § 355 *hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob*, § 356 *podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezení jejich práv a svobod*, § 358 *výtržnictví*, § 403 *založení, podpora a propagace hnutí směřujícího k potlačení práv a svobod člověka* a v neposlední řadě § 404 *projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka*. Trestní zákoník České republiky oproti Slovensku je lépe zpracován v oblasti diváckého násilí, při jehož postihování lze využít skutkové podstaty trestných činů maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání, výtržnictví a zákaz vstupu na

sportovní, kulturní a jiné společenské akce, a to na dobu až deseti let. Na Slovensku je tento druh trestu možno uložit pouze na tři roky. Další zákonnou normou, využitelnou při hromadných narušování veřejného pořádku je zákon 273/2008 Sb., *o Policii České republiky*, a to § 24, 25 a 26, které řeší *omezení osobní svobody*, § 35 *vydání a odebrání zbraně a prohlídka osoby*, § 40 *vstup do obydlí, jiného prostoru nebo na pozemek*, § 42 *zastavení a prohlídka dopravního prostředku, použití donucovacích prostředků a zbraně* dle § 52 a 56, § 54 *použití pout a prostředků k zamezení prostorové orientace*, § 61 *podání vysvětlení*, § 62 *pořizování záznamů* a § 63 *prokázání totožnosti*. Pořizování záznamů využívá policie při dokumentování fanoušků na úseku diváckého násilí, a to již od jejich příjezdu na nádraží a následně po celou cestu na stadion. Skotská policie využívá obdobného ustanovení ještě důsledněji, a to tak, že si problémového fanouška, o kterém si již z minulosti uchovává údaje, natočí hned při odchodu z domova na utkání. Tyto záznamy se využívají při identifikaci fanoušků v davu, pokud dojde k narušení veřejného pořádku a dále také jako důkazní prostředek v trestním řízení při spáchání trestného činu. Toto platí i v souvislosti s akcemi extremistů. Při konání akcí typu technoparty jsou velmi účinná opatření a postihy, které využívá anglická policie. Vykázání a následný zákaz vstupu na dotčený pozemek již při subjektivním posouzení policisty je velmi účinný. Následný finanční postih ve výši až 2500 liber nebo odnětí svobody až na tři měsíce musí každého odradit od účasti na jakékoli nepovolené akci. Takováto právní úprava by jistě usnadnila Policii ČR účinněji řešit hromadné narušování veřejného pořádku a byla by velmi dobrou prevencí. Institut vykázání je v dnes využíván prioritně v souvislosti s domácím násilím. Bohužel slovo policisty díky medializaci a komentování práce policie politiky, nemá v současnosti takovou váhu, jako slovo policisty v Anglii. (65).

Nedílnou součástí legislativy, využitelnou při hromadném narušování veřejného pořádku, je zákon č. 84/1990 Sb., *o právu shromažďovacím* ve znění pozdějších předpisů, který slouží především obecním úřadům pro přijímání oznámení o konání shromáždění. V případě nesplnění zákonných povinností, uložených tímto zákonem svolavatelem, může pracovník úřadu toto shromáždění ukončit a jeho účastníky vyzvat k pokojnému odchodu z místa konání shromáždění. Tato oprávnění má také policista ve

službě, pokud není přítomen pracovník úřadu. Tento zákon byl přijat v roce 1990 a je samozřejmé, že byl aplikován na tehdejší dobu, v souvislosti se společenskými změnami po roce 1989 a jeho prioritou bylo reagovat na právo svobody projevu a právo pokojně se shromažďovat, která jsou zakotvena v *Listině základních práv a svobod*. Přestože byl tento zákon několikrát novelizován, stále zůstává poplatný době, ve které byl přijat, jeho některá ustanovení jsou v současnosti svolavatelé shromáždění zneužívána a sankce, které ukládá, se míjejí účinkem. Příkladem zneužití může být činnost *o. s. Konexe* na sídlišti Máj v Českých Budějovicích, kdy si toto sdružení zablokovalo prostor na sídlišti, v souvislosti s konáním pokojného shromáždění na pět měsíců, aniž by se v některých termínech na tomto prostoru kdokoli sešel. Důvodem bylo znemožnit konání shromáždění v tomto prostoru jiným subjektům. Také sankce, která může být uložena svolavatelé pořadajícího nepovolené shromáždění ve výši 5 000 Kč, je nedostatečná. Proto by bylo vhodné tento zákon zásadněji novelizovat. Každé oznámení o shromáždění by mělo projít schvalovacím procesem, kde by byla odbornou komisí vyhodnocena jeho oprávněnost a rizikovost. S tím souvisí i doba podání oznámení na úřad před konáním shromáždění, která by měla být úměrná rizikovosti a velikosti shromáždění. Současných 5 dní se mi jeví jako nedostatečných pro zodpovědné posouzení oznámení. Svolavatel, kterému se podaří zablokovat určitý prostor na delší dobu, by měl vstoupit do jednání s dalšími subjekty, kteří projeví zájem o tento prostor ve stejném čase. Také sankce za organizování nepovoleného shromáždění by měly být několikanásobně vyšší, a to i pro svolavatele, který podá oznámení účelově, pouze za účelem zablokování prostoru a žádné shromáždění zde nekoná. Toto by mohla vyřešit i jakási kauce, složená při podání oznámení.

Policie ČR se postupně se společenskými změnami naučila řešit jednotlivá hromadná narušování veřejného pořádku. Akce typu technoparty dnes i díky práci Policie ČR nepředstavují větší společenské riziko. Od roku 2006 se tyto akce začaly pořádat převážně v prostorech vojenských újezdů, kde neruší veřejný pořádek a z velké části je možno kontaktovat majitele pozemku. V minulosti byl problém zjistit, zda se akce koná na k tomu účelu pronajatém pozemku. Policie zjistila majitele pozemku, ale kontaktovat ho bylo často nemožné. Také identifikovat protiprávní jednání nebylo

jednoduché. V současnosti při těchto akcích spolupracují s Policií ČR další subjekty, které svým vybavením napomáhají toto jednání identifikovat. Je to například zjišťování překračování limitů hluku. Současně se provádí školení velitelů těchto opatření a pracovníky krizového řízení jsou zpracovány typové plány na postup při těchto opatřeních. Vzhledem k práci Policie ČR dnes účastníci akcí typu technoparty nestojí o střet s PJ, tak jako to bylo v roce 2005 u obce Mlýnec na Tachovsku. Akce typu technoparty se dnes konají na více místech, avšak za podstatně menší účasti a téměř bez zájmu médií. Při jejich pořádání dnes Policie ČR prostřednictvím dopravní a pořádkové policie organizuje příjezd a odjezd účastníků a dává jim podporu při odjezdu preventivními kontrolami na alkohol před odjezdem, aby nesesadili za volant pod vlivem alkoholu.

I divácké násilí prošlo vývojem, na který Policie ČR musela reagovat. V minulosti se tento problém týkal pouze nejvyšší soutěže ledního hokeje a fotbalu. Ve fotbalu se jednalo převážně o derby pražských klubů Sparta, Slavia, Bohemians a o zápasy Baníku Ostrava. Dnes jsou ve fotbale problémové i zápasy nižších soutěží, převážně na úrovni regionálních derby. Jedním z důvodů je začlenění fotbalových chuligánů mezi klubové fanoušky, které nezajímá sport samotný, ale možnost vyvolat bitku s fanoušky jiných klubů, popřípadě střet s policií. Tyto osoby se často zúčastňují i extremistických akcí. Přijetím zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky došlo k zásadnímu posunu z pohledu Policie ČR na divácké násilí, kdy přestala suplovat pořadatelskou službu na stadionech. Je pravda, že při rizikových zápasech jsou PJ přítomny na stadionech, ale čekají pod tribunami na pokyn pořadatele v okamžiku, kdy přestane situaci zvládat. Zde vidím selhání hlavně majitelů stadionů, kteří vynakládají nemalé prostředky na vyhřívání trávníků nebo kvalitu sedadel na tribuně, ale už neinvestují do kamerového systému, který by měl být povinný a měl by pokrývat všechny veřejně přístupné sektory na stadionu. Dalším nedostatkem majitelů stadionů je pořadatelská služba, která je často vybírána na základě ceny, ale už nikdo neřeší její kvalitu. Při rizikových zápasech nemohou tuto službu vykonávat studenti, popřípadě senioři. Je nutné, aby pořadatelé byli řádně proškoleni a fyzicky zdatní. Současně je nutné při jejich výběru zamezit, aby se do pořadatelské služby dostali fotbaloví

chuligáni, kteří by statut pořadatele mohli využít k vyvolání bitky. Zde by bylo vhodné využít anglického modelu a prodávat vstupenky na jméno. Pokud by se fanoušek podílel na diváckém násilí na stadionu, jako účinná sankce by bylo udělení doživotního zákazu vstupu na sportovní utkání. Policie ČR získává informace o problémových fanoušcích, jejich aktivitách či zákazech vstupu. V této oblasti jsou využíváni policisté SKPV, kteří získávají informace o případných aktivitách (bitkách), které se odehrávají na utajených, předem domluvených místech mezi tvrdými jádry fanoušků a vedou k narušení veřejného pořádku. Doprovody fanoušků na zápas a ze stadionu Policie ČR velmi dobře zvládá a doprovází hostující fanoušky již z místa jejich srazu v domovském městě. V nejvyšší hokejové lize se s diváckým násilím dnes téměř nesetkáváme. Avšak situace podobná fotbalu je v nižších hokejových soutěžích právě při regionálních derby, kde Policie ČR stejně jako u fotbalu dokáže účinně zakročit.

Hromadná narušování veřejného pořádku, organizovaná extremistickými skupinami, procházejí asi největším vývojem a nutí Policii ČR k novým postupům v souvislosti s jejich řešením. V počátku se jednalo o aktivity ekologických a antiglobalizačních hnutí, které vystřídal vzájemné napadání jednotlivých skupin extremistů odlišného zaměření až po současnost, kdy se organizátoři těchto aktivit zaměřují na problematiku menšin. Jedním z nejvíce aktivních subjektů na této scéně je DSSS. Policie ČR se v této souvislosti prioritně zaměřuje na získávání informací z těchto skupin o jejich aktivitách a škodlivosti. Pokud dojde k zákroku proti extremistickým skupinám, zaměřuje se Policie ČR na porušování zákonů bez ohledu na druh extremistických projevů. Laické vnímání tohoto problému veřejností, staví Policii ČR do negativního pohledu. Někteří si myslí, že v rámci bezpečnostních opatření chrání Policie ČR nepřizpůsobivé občany, jiní se na policisty při zákroku dívají jako na extremisty. Projevy nespokojenosti v soužití majority a minority musí Policie ČR řešit s ohledem na právní stav jednotlivých shromáždění a ústavní právo každého občana svobodně vyjádřit svůj názor a pokojně se shromažďovat. Policejní opatření v těchto situacích je až posledním, silovým řešením po selhání systému a nezvládnutí sociálního napětí. Příčiny tohoto napětí vidím například na sídlištích, kde je velká hustota obyvatel různých kultur a sociálních vrstev na relativně malém prostoru. Dalším problémem je

podle mého názoru nespravedlivý systém sociálních dávek, který umožňuje stejnou, ne-li vyšší životní úroveň rodinám, žijících pouze z těchto dávek, proti rodinám, jejichž členové poctivě pracují za minimální mzdu.

Toto sociální napětí bylo jedním ze spouštěčů událostí ve Šluknovském výběžku v roce 2011 a v Českých Budějovicích v roce 2013, přestože se v Českých Budějovicích nejednalo o sociálně vyloučenou lokalitu. Vzhledem ke stále větší organizovanosti a informovanosti extremistických skupin o taktice a postupech PJ, musí Policie ČR vyhodnocovat jednotlivé zákroky a na základě analýz přijímat nová opatření, taktiku a nové interní akty řízení, zaměřené na tento druh hromadných narušování veřejného pořádku. Tohoto všeho bylo využito i v Českých Budějovicích v roce 2013. Na základě získaných informací a chování účastníku přímo v průběhu shromáždění, byly přijímány nové postupy pro řešení těchto situací. Velmi se osvědčilo v přípravné fázi při komunikaci se zástupci dotčených úřadů určit konkrétního policistu, který získané informace předával dál tak, aby nedocházelo k duplicitě při jednání s úřady a toto jednání bylo maximálně efektivní. Další kladné výsledky přinesla komunikace přímo vedoucího Odboru služby pořádkové policie se svolavateli a organizátory shromáždění v tom směru, že pokud budou zjištěny u účastníků nebo v prostoru shromáždění zbraně, PJ zasáhnou i proti shromáždění, které se cítilo těmito PJ chráněno. Další intenzivní komunikace vedoucího Odboru služby pořádkové policie vedla k dohodě s členy občanských sdružení, kteří nesouhlasili s pochody extremistů. Ti svůj nesouhlas poté vyjádřili nápisy na trase pochodu, bez narušování veřejného pořádku, případným kontaktem s účastníky pochodu. Při opatřeních, kdy se PJ setkávaly s vyšší mírou agresivity davu, mělo dobré výsledky nasazení operativních družstev, která v občanském oděvu eliminovala vůdce a aktivní účastníky shromáždění. Bohužel veřejnost a média tyto aktivity vnímala jako policejní brutalitu, ale pro úspěšné zvládnutí zákroku PJ bylo nasazení operativních družstev nezbytné. Osvědčilo se i vyčlenění části sil a prostředků ZZS pouze pro potřeby zasahujících PJ. Nutností pro další opatření se jeví zajištění oddělených příjmů zraněných policistů a účastníků shromáždění v nemocnicích. Není možné, aby na příjmu v nemocnici leželi vedle sebe zraněný policista a zraněný účastník shromáždění nebo zranění ze zneprátených

táborů. Další novinkou, kterou si vyžádal průběh jednotlivých shromáždění při nasazení více PJ a SPJ, bylo rozčlenění prostoru na sektory a zřízení taktických štábů velení pro každý sektor. Po získání informací, že účelem shromáždění je střet účastníků s PJ, přešla Policie ČR z taktiky HIGH Profile (pořádkové jednotky jsou v místě konání opatření v přímém kontaktu s účastníky shromáždění a potlačují ho formou represe) na LOW Profile (maximální využití antikonfliktního týmu pro pokojné řešení opatření bez represivního využití PJ, které jsou však připraveny v blízkosti místa opatření k rychlému zákroku). Po této změně taktiky, se velmi osvědčila činnost členů AKT, kteří pouze za asistence hlídek uniformované policie zvládli klidný průběh a následné pokojné rozpuštění shromáždění. Pro úspěšnou činnost AKT je velmi důležité složení jeho členů. Od působení mužů a žen v týmu, po jejich odbornost, která musí být co nejbližší problematice konaného shromáždění. Tato odborná způsobilost by měla být hlavním kritériem pro složení úspěšného a aktivně pracujícího AKT na konkrétní shromáždění.

Po událostech v Českých Budějovicích se Policie ČR, Magistrát města České Budějovice, zástupci školství, charity a další subjekty podíleli na nastavení systémových změn za účelem eliminace sociálního napětí na sídlišti Máj. Ze strany Policie ČR došlo k přerozdělení okrsků v problémových lokalitách, z důvodu většího přehledu o nežádoucích jevech. Policisté sloužící na sídlišti Máj, byli proškoleni k otázce menšin. Došlo ke zřízení míst asistentů z řad Romů, kteří jsou spolehliví a požívají dostatečné autority k řešení nevhodného chování občanů z řad minority. Byla vytvořena pracovní komise, která se periodicky schází a vyhodnocuje situaci na sídlišti Máj a v neposlední řadě jsou v prostorech sídliště Máj pořádány volnočasové aktivity pro setkávání majority a minority.

4.1 Návrh metodického pokynu

Předmluva

Na základě analýzy událostí ve Šluknovském výběžku v roce 2011 a v Českých Budějovicích v roce 2013, historického vývoje hromadných narušování veřejného pořádku, legislativy a interních aktů řízení Policie ČR, jsem zpracoval návrh metodického pokynu, který bude využitelný Policií ČR jako základní norma při přípravě a řešení hromadných narušování veřejného pořádku. Je samozřejmé, že Policie ČR musí reagovat na konkrétní situaci v daném prostředí a tento návrh si přizpůsobit na základě informací získaných o daném konkrétním shromáždění a získaných zkušeností z každého nasazení PJ a SPJ. Tato shromáždění, zvláště extremistické akce, jsou vždy jedinečná a neprobíhají vždy stejně a za stejných podmínek. Jejich nebezpečnost spočívá nejen v organizovanosti extremistů, ale i v jejich snaze zapojit do těchto akcí co nejvíce veřejnosti a udělat z těchto shromáždění masovou akci, která si vyžaduje nasazení velkého počtu sil a prostředků, nejen Policie ČR. Sídliště Máj v Českých Budějovicích není žádná sociálně vyloučená lokalita, nejsou tu žádné vybydlené domy či ubytovny, přesto se stalo terčem extremistů, stejně jako sociálně vyloučené lokality ve Šluknovském výběžku. Také záminky k těmto shromážděním se mění. V roce 2011 to byl téměř pokus o vraždu, v roce 2013 to byla vzájemná hádka rodičů na dětském hřišti.

Návrh metodického pokynu postupu Policie ČR při hromadném narušování veřejného pořádku

Tento návrh metodického pokynu upravuje na základě změn v činnosti účastníků a organizátorů při hromadném narušování veřejného pořádku postup Policie ČR při eliminaci těchto jevů ve fázi přípravy, v průběhu a po skončení BO.

1. Přípravná fáze opatření

- vyhodnocení míry rizikovosti události,
- určení velitele opatření,
- stanovení cíle opatření,
- stanovení strategie podávání informací,
  - tiskové konference,
  - průběžné podávání informací veřejnosti (TV, rádia, tištěná média, internet).

- **Svolání přípravného štábu**
  - začlenění pracovníka krizového řízení do štábu opatření,
    - zajišťuje technický chod štábu – vybavení PC, projektory, spojení atd.,
    - zaznamenává rozdělení úkolů jednotlivým členům,
    - provádí dokumentaci činnosti štábu,
    - zpracovává plán spojení,
    - vypracovává mapové podklady s vyznačením důležitých skutečností pro řízení akce,

- zajišťuje zřízení operačního střediska pro strategický štáb (stálé nebo mobilní za využití štábního vozidla),
- určení kompetencí a úkolů pro jednotlivé členy štábu,
  - určení policisty pro jednání s ostatními subjekty (za policii jedná s každým subjektem pouze jeden určený policista, s organizátory jedná velitel BO),
  - určení policisty pro styk se zástupci médií (policista preventivně informačního oddělení),
  - určení velitelů pro jednotlivé části opatření dle specializací,
    - velení pořádkovým jednotkám,
    - velitel hlídek pořádkové policie,
    - velitel hlídek dopravní policie,
    - velitel skupin SKPV,
    - velitel městské policie,
    - obsluha kamerových systémů městské policie,
    - realizační skupiny pro zpracování protiprávních jednání osob,
    - složení AKT,
  - určení velitelů pro určené úseky nebo sektory,
    - velitel vnějšího opatření,
    - velitel vnitřního opatření,
  - zpracování rozkazu k provedení policejního opatření,
- na základě vyhodnocení míry rizika rozhodnutí o nasazení sil a prostředků,
  - počty policistů uniformované policie,
  - počty policistů SKPV,
  - počty policistů pořádkových jednotek,
  - nasazení dalších speciálních sil nebo technických prostředků,
    - vodní stříkače,
    - vrtulník (možnost přenosu obrazu do štábu),
    - policisté oddělení služební kynologie,
    - policisté odboru služební hipologie (jízdni policie),

- využití občanských zaměstnanců k zajištění technické podpory opatření,
  - prověření a posílení možností spojení,
  - zajištění logistické podpory nasazených policistů (občerstvení, toalety),
- využití možností součinnosti dalších složek,
  - hasičský záchranný sbor,
  - zdravotnická záchranná služba (zajistit část posádek pro potřeby pouze Policie ČR a zajistit oddělený příjem policistů a účastníků shromáždění v nemocnici),
  - vězeňská služba ČR (možnost využití přepravních kapacit k eskortování většího počtu zajištěných osob).

2. Průběh opatření

- **Zřízení strategického štábu opatření**
  - strategický štáb činí zásadní rozhodnutí,
    - zda bude nasazen AKT,
    - zda bude proveden zákrok,
    - jakým směrem dojde k vytlačování osob,
    - jaké budou následné postupy (realizace zajištěných či zadržených apod.),
    - rozhoduje o využití základních taktických principů,
      - LOW Profile,
      - HIGH Profile,
    - koordinuje podíl činností jednotlivých sektorů a specializací v rámci opatření,
    - rozhoduje dle vývoje situace o strategii informování veřejnosti,
      - v průběhu opatření,
      - po skončení opatření,

- pracovník krizového řízení je členem strategického štábu,
  - technicky zajišťuje chod štábu,
    - vybavení výpočetní technikou,
    - vybavení dataprojektory a projekčním plátnem pro lepší přehled o situaci pro členy štábu,
    - vybavení štábu veškerými mapovými podklady,
  - zaznamenává veškeré rozkazy a povely vydané štábem opatření,
  - zaznamenává radiovou komunikaci,
  - zpracovává časový snímek veškerých relevantních událostí.
- **Zřízení taktických štábů v sektorech v místě události**
  - taktický štáb na místě rozhoduje o způsobu provedení zákroku,
  - koordinuje síly na místě dle konkrétních potřeb,
  - přesunuje síly,
  - vyžaduje součinnost dalších složek,
    - zdravotnická záchranná služba,
    - hasičský záchranný sbor,
    - speciální policejní síly a prostředky,
      - jízdní policie,
      - psovodi,
  - rozhoduje o způsobu nasazení a využití operativních družstev.

3. Činnost po skončení opatření

- svolání štábu k vyhodnocení opatření,
- sumarizace výsledků,
  - provedené zákroky,
  - použití donucovacích prostředků,
  - počet osob omezených na svobodě,

- počty zaznamenaných protiprávních jednání (trestné činy, přestupky),
- zajištěné věci (zbraně apod.),
- způsobené škody na majetku Policie ČR,
- počet zraněných policistů a povaha zranění,
- počet zraněných účastníků shromáždění v souvislosti s provedenými zákroky a povaha zranění,
- vyhodnocení úspěšnosti opatření vzhledem k splnění vytyčeného cíle,
- vyhodnocení činnosti a vhodnost složení AKT,
- podání komplexní informace o opatření zástupcům tisku a dalších médií (TV, rádia, internet),
- pojmenování konkrétních chyb a nedostatků zaznamenaných v průběhu opatření,
  - na chyby je nutno reagovat v přípravě na další opatření.

5. ZÁVĚR

Cílem této práce bylo vymezení společenských změn a změn právních norem, které ovlivňují činnost Policie ČR při zabezpečení vnitřní bezpečnosti státu. Zejména pak veřejného pořádku v souvislosti s hromadným narušováním veřejného pořádku a zpracování návrhu metodického pokynu, na jehož základě může získat Policie ČR normu, která bude využita ke zkvalitnění postupů při řešení hromadných narušování veřejného pořádku.

Na základě získaných informací byl popsán vývoj hromadných narušování veřejného pořádku, a to zejména z pohledu akcí typu technoparty, diváckého násilí a extremistických akcí. Byl popsán vývoj těchto akcí, jejich nebezpečnost pro společnost a změny postupů organizátorů, zvláště extremistických akcí, a jak se Policie ČR naučila tyto akce zvládat a maximálně eliminovat jejich nebezpečnost v souvislosti se změnami ve společnosti. Změna legislativy, zejména přijetí zákona č. 273/2008 Sb., *o Policii České republiky* ve znění pozdějších předpisů nebo zákona č. 115/2001 Sb., *o podpoře sportu* ve znění pozdějších předpisů a dalších legislativních norem, nutí Policii ČR reagovat na tyto změny a mění její postupy při zvládání hromadných narušování veřejného pořádku.

Zpracováním návrhu metodického pokynu postupu Policie ČR při řešení hromadných narušování veřejného pořádku ve fázi přípravy, řešení a po skončení BO, byl splněn druhý cíl práce. Je samozřejmé, že návrh je pouze základní pomůckou, a že se bude měnit a vyvíjet stejně, jako se mění a vyvíjí jednotlivé druhy hromadných narušování veřejného pořádku a legislativa, na jejímž základě Policie ČR zakročuje a postupuje.

Tím byla kladně zodpovězena výzkumná otázka. Musí Policie České republiky reagovat na společenské změny a změny právních norem, které mění její postupy při udržování veřejného pořádku? Policie ČR musí reagovat na změny ve společnosti a na změny legislativy, což dokládají počty nasazení PJ a SPJ a AKT v letech 2010 – 2013.

Pokud by Policie ČR na tyto změny nereagovala, nemohla by účinně a efektivně zvládat hromadná narušování veřejného pořádku jakéhokoli typu.

6. SEZNAM INFORMAČNÍCH ZDROJŮ

1. HANUŠKA, Zdeněk, SKALSKÁ, Květoslava, DUBSKÝ, Milan. *Integrovaný záchranný systém a požární ochrana. Modul I*. Praha: MV – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2010. 44s. ISBN 978-80-86640-59-4.
2. Zákon č 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů ve znění pozdějších předpisů.
3. ZEMAN, Miloš, MIKA, Otakar J. *Integrovaný záchranný systém*. Brno: Vysoké učení technické, Fakulta chemická, 2007. 51 s. ISBN 978-80-214-3448-6.
4. ŠENOVSKÝ, M, ADAMEC, V, HANUŠKA, Z. *Integrovaný záchranný systém*. 1. vyd. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2005. 157 s. ISBN 80-86634-55-8.
5. Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů.
6. HORÁK, R. a kol. *Průvodce krizovým řízením pro veřejnou správu*. 1. vyd. Praha: Linde Praha, 2004. 407 s. ISBN 80-7201-471-4.
7. FIŠER, Václav. [online]. 2013 [cit. 2013-05-15]. *Zpracování traumatologických plánů v souvislostech*. VIII. kongres Medicína katastrof, Brno, 7. – 8. únor 2013. Dostupný z URL: < http://www.unbr.cz/Data/files/Konf%20MEKA%202013/18_fiser.pdf>.
8. Vyhláška Ministerstva zdravotnictví č. 240/2012 Sb., ze dne 26. června 2012 kterou se provádí zákon o zdravotnické záchranné službě ve znění pozdějších předpisů.
9. Zákon č. 374/2011 Sb., ze dne 6. listopadu 2011 o zdravotnické záchranné službě ve znění pozdějších předpisů.
10. ERTLOVÁ, Františka, MUCHA Josef. *Přednemocniční neodkladná péče*. 2. přeprac. vyd. Brno: Národní centrum ošetřovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, 2003, 368 s. ISBN 80-701-3379-1.

11. Vyhláška Ministerstva vnitra č. 328/2001 Sb. ze dne 5. září 2001 *o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému* ve znění pozdějších předpisů.
12. HRUDKA, Josef, ZÁMEK, David. *Organizace a činnost policejních služeb*. Praha: POLICE HISTORY, 2012. 233 s. ISBN 978-80-86477-56-5.
13. KROUPA, Miroslav, ŘÍHA, Milan. *Integrovaný záchranný systém*. 2. akt. vyd. Praha: Armex, 2006, 119 s. ISBN 80-867-9535-7.
14. Policie České republiky, *O nás* [online]. Praha 2013 [cit. 2013-10-11-]. Dostupný z URL: <<http://www.policie.cz/clanek/o-nas-policie-ceske-republiky-policie-ceske-republiky.aspx>>.
15. Zákon č 141/1961 Sb., *o trestním řízení soudním*, ve znění pozdějších předpisů.
16. Zákon č. 119/2002 Sb., *o střelných zbraních a střelivu* ve znění pozdějších předpisů.
17. Zákon č. 273/2008 Sb., *o Policii České republiky*, ve znění pozdějších předpisů.
18. Policie České republiky, *Bezpečnostní opatření ve Šluknovském výběžku* [online]. Praha 2013 [cit. 2013-10-12]. Dostupný z URL: <<http://www.policie.cz/clanek/bezpecnostni-opatreni-ve-sluknovskem-vybezku.aspx>>
19. Zákon č. 553/1991 Sb., *o obecní policii*, ve znění pozdějších předpisů.
20. HLAVÁČKOVÁ, Dana, ŠTOREK, Josef, FIŠER Václav. *Krizová připravenost zdravotnictví*. 1. vyd. Brno: Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, 2007, 198 s. ISBN 978-80-7013-452-8.
21. MAREŠ, Miroslav. *Militantní demonstrace v ČR* [online]. 2014 [cit. 2014-02-16]. Dostupný z URL: <<http://www.mvcr.cz/soubor/mares-pdf.aspx>>.
22. Zákon č. 2/1969 Sb., *o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České socialistické republiky*, ve znění pozdějších předpisů.

23. Policie České republiky, *Vyhodnocení bezpečnostního opatření na sídlišti Máj 2013*. Odbor služby pořádkové policie Krajského ředitelství policie Jihočeského Kraje.
24. Policie České republiky, *Ředitelství služby pořádkové policie* [online]. Praha 2013 [cit. 2013-10-12]. Dostupný z URL: <<http://www.policie.cz/clanek/reditelstvi-sluzby-poradkove-policie-268814.aspx>>.
25. Policie České republiky, *Ředitelství služby dopravní policie* [online]. Praha 2013 [cit. 2013-10-12]. Dostupný z UR: <<http://www.policie.cz/clanek/reditelstvi-sluzby-dopravni-policie-o-nas-reditelstvi-sluzby-dopravni-policie.aspx>>.
26. Policie České republiky, *Operační odbor policejního prezidia* [online]. Praha 2013 [cit. 2013-10-14]. Dostupný z URL: <<http://www.policie.cz/clanek/npp-pro-vnejsi-sluzbu-operacni-odbor-operacni-odbor-policejniho-prezidia-ceske-republiky.aspx>>.
27. Policie České republiky, *Úřad služby kriminální policie a vyšetřování* [online]. Praha 2013 [cit. 2013-10-29]. Dostupný z URL: <<http://www.policie.cz/clanek/urad-sluzby-kriminalni-policie-a-vysetrovani.aspx>>.
28. Nařízení ministra vnitra č. 67 ze dne 15. prosince 2008, kterým se *zřizují útvary Policie České republiky s celostátní působností* ve znění pozdějších předpisů.
29. Nařízení vlády č. 468/2008 Sb., *o zajišťování bezpečnosti ústavních činitelů České republiky* ve znění pozdějších předpisů.
30. Usnesení vlády č. 1604/2008, *k zajišťování bezpečnosti chráněných objektů a prostorů* ve znění pozdějších předpisů.
31. Nařízení vlády č. 138/1998 Sb. *o ochraně ústavních činitelů České republiky* ve znění pozdějších předpisů.
32. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 10/1996, kterým se vydávají *zásady činnosti útvarů Policie České republiky při zajišťování bezpečnosti chráněných osob* ve znění pozdějších předpisů.

33. Policie České republiky, *Pyrotechnická služba* [online]. Praha 2013 [cit. 2013-10-16]. Dostupný z URL: <<http://www.policie.cz/clanek/pyrotechnicka-sluzba-policie-ceske-republiky-906180.aspx>>.
34. Zákon č. 326/1999 Sb., *o pobytu cizinců na území České republiky* a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
35. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 30/2009, *o plnění úkolů v trestním řízení* ve znění pozdějších předpisů.
36. Zákon č. 36/1967 Sb., *o znalcích a tlumočnících*, ve znění pozdějších předpisů.
37. Vyhláška č. 37/1967 Sb., *k provedení zákona o znalcích a tlumočnících*, ve znění pozdějších předpisů.
38. Zákon č. 40/2009 Sb., *trestní zákoník*, ve znění pozdějších předpisů.
39. Pokyn ministra vnitra č. 32/2008, kterým se stanoví *působnost Policie České republiky úřadu dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu služby kriminální policie a vyšetřování* ve znění pozdějších předpisů.
40. Nařízení Ministerstva vnitra č. 22/2004, kterým se mění nařízení Ministerstva vnitra č. 71/2001, kterým se stanoví *organizace Policie České republiky* ve znění pozdějších předpisů.
41. Zákon č. 137/2001 Sb., *o zvláštní ochraně svědka a dalších osob v souvislosti s trestním řízením* a o změně zákona č. 99/1963 Sb., *občanský soudní řád*, ve znění pozdějších předpisů.
42. Zákon č. 219/2000Sb., *o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích*, ve znění pozdějších předpisů.
43. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 137/2009, *o organizaci Policie České republiky* ve znění pozdějších předpisů.
44. Policie České republiky, *Pořádkové jednotky a antikonfliktní týmy* [online]. Praha 2013 [cit. 2013-11-10]. Dostupný z URL: <<http://www.policie.cz/clanek/poradkove-jednotky-a-antikonfliktni-tymy.aspx>>.
45. ZÁMEK, David. *Hromadné narušení veřejného pořádku z pohledu Policie ČR*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. 197 s. ISBN 978-80-7380-429-9.

46. Závazný pokyn policejního prezidenta č.10/2009, *o zajišťování vnitřního pořádku a bezpečnosti* ve znění pozdějších předpisů.
47. Zákon č. 238/2000 Sb., *o Hasičském záchranném sboru České republiky* a o změně některých zákonů ve znění pozdějších předpisů.
48. Zákon č. 133/1985 Sb., *o požární ochraně* ve znění pozdějších předpisů.
49. Direktion Zentrale Aufgaben, *Anti-Konflikt-Teams* [online]. 2014 [cit. 2014-01-20]. Dostupný z URL: <<http://www.berlin.de/polizei/praevention/antikonflikt/>>.
50. Antikonflikt-Teams der Polizei vermitteln bei Demonstrationen [online]. 2014 [cit. 2014-1-22]. Dostupný z URL: <<http://www.polizei-dein-partner.de/infos-fuer/jugendliche/detailansicht-jugendliche/artikel/antikonflikt-teams-der-polizei-vermitteln-bei-demonstrationen.html>>
51. Policista.cz, *AntiKonfliktní Tým* [online]. Praha 2014 [cit. 2014-01-22]. Dostupný z URL: <<http://www.policista.cz/clanky/reportaz/antikonfliktni-tym-606/>>.
52. *Znáte Antikonfliktní tým PČR?* [online]. Praha 2014 [cit. 2014-01-22]. Dostupný z URL: <<http://www.tvrtm.cz/znate-antikonfliktni-tym-pcr-clanek-8529.html>>.
53. SOUČEK, Vladimír, STAŇOVÁ, Eva, MACHOVÁ, Nicole, VANGELI, Benedikt a kol. *Vnitřní bezpečnost a vybrané kapitoly krizového řízení*. Ministerstvo vnitra, Odbor bezpečnostní politiky [online]. Praha 2009 [cit. 2013-11-10]. Dostupný z URL: <hzscr.cz/soubor/modul-g-vnitri-bezpecnost-a-verejny-poradek-pdf.aspx>.
54. Criminal Justice and Public Order Act 1994 [online]. 2014 [cit. 2014-02-02]. Dostupný z URL: <<http://www.legislation.gov.uk/ukpga/1994/33/contents>>.
55. Football Spectators Act 1989 [online]. 2014 [cit. 2014-02-02]. Dostupný z URL: <<http://www.legislation.gov.uk/ukpga/1989/37/contents>>.
56. Football (Offences) Act 1991 [online]. 2014 [cit. 2014-02-04]. Dostupný z URL: <<http://www.legislation.gov.uk/ukpga/1991/19/section/3#section-3-1>>.

57. Police 'paid' to seek football banning orders [online]. 2014 [cit. 2014-02-04]. Dostupný z URL: <<http://www.independent.co.uk/news/uk/crime/police-paid-to-see-football-banning-orders-8772746.html>>.
58. Criminal Law (Consolidation) (Scotland) Act 1995 [online]. 2014 [cit. 2014-02-10]. Dostupný z URL: <<http://www.legislation.gov.uk/ukpga/1995/39/contents>>.
59. Loi n° 2001-1062 du 15 novembre 2001 relative à la sécurité quotidienne [online]. 2014 [cit. 2014-02-10]. Dostupný z URL: <<http://www.legifrance.gouv.fr/affichTexte.do?cidTexte=JORFTEXT000000222052>>.
60. Loi n° 93-1282 du 6 décembre 1993 relative à la sécurité des manifestations sportives [online]. 2014 [cit. 2014-02-10]. Dostupný z URL: <<http://www.legifrance.gouv.fr/affichTexte.do?cidTexte=JORFTEXT000000509542&dateTexte=>>>.
61. Sport.cz, *Výtržnosti fanoušků v Itálii okamžitě ukončí zápas* [online]. 2014 [cit. 2014-02-12]. Dostupný z URL: <<http://www.sport.cz/fotbal/clanek/54185-vytrznosti-fanousku-vitalii-okamzite-ukonci-zapas.html>>.
62. USTAWA z dnia 20 marca 2009 r. *o bezpieczeństwie imprez masowych* [online]. 2014 [cit. 2014-02-16]. Dostupný z URL: <<http://isap.sejm.gov.pl/Download?id=WDU20090620504&type=3>>.
63. Zákon č. 1/2014 Z. z., *o organizovaní verejných športových podujatí a o zmene a doplnení niektorých zákonov* [online]. 2014 [cit. 2014-02-10]. Dostupný z URL: <<http://www.zakonypreludi.sk/zz/2014-1>>.
64. Zákon č. 115/2001 Sb., *o podpoře sportu ve znění pozdějších předpisů*.
65. Zákon č. 200/1990 Sb., *o přestupcích ve znění pozdějších předpisů*.

7. SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Oblečení členů německého AKT	42
Obrázek 2 Oblečení členů AKT v České republice	44
Obrázek 3 Zákrok britské policie na stadionu	49
Obrázek 4 Zákrok PJ	64
Obrázek 5 Následky agresivity davu	65
Obrázek 6 Ochrana účastníků pokojného shromáždění <i>o. s. Konexe</i>	65
Obrázek 7 Setkání účastníků pochodu a Romů na sídlišti Máj za účasti pouze členů AKT a uniformované policie	67
Obrázek 8 Nápisy vyjadřující nesouhlas se shromážděním	68

8. SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Počty nasazení PJ a SPJ za jednotlivá krajská ředitelství policie v letech 2010 – 2013	71
Tabulka 2 Počty nasazení PJ a SPJ na jednotlivé typy BO v letech 2010 – 2013, včetně posílení běžného výkonu služby	72
Tabulka 3 Počty nasazení AKT za jednotlivá krajská ředitelství policie v letech 2010 – 2013	76
Tabulka 4 Počty nasazení AKT na jednotlivé typy BO v letech 2010 – 2013	77

9. SEZNAM GRAFŮ

Graf 1: Složky IZS	17
Graf 2 Počty účastníků a policistů, Šluknovský výběžek 2011	63
Graf 3 Počty účastníků a policistů, České Budějovice 2013	70
Graf 4 Celkové počty nasazení PJ a SPJ v letech 2010 – 2013	72
Graf 5 Počty nasazení PJ a SPJ na jednotlivé typy BO v letech 2010 – 2013, včetně posílení běžného výkonu služby	73
Graf 6 Počty nasazení PJ a SPJ na jednotlivé typy BO, pouze v souvislosti s hromadným narušováním veřejného pořádku v letech 2010 – 2013	74
Graf 7 Souhrn nasazení PJ a SPJ v procentech za roky 2010 - 2013 celkem	75
Graf 8 Celkové počty nasazení AKT v letech 2010 – 2013	77
Graf 9 Počty nasazení AKT na jednotlivé typy BO v letech 2010 – 2013	78
Graf 10 Souhrn nasazení AKT v procentech za roky 2010 - 2013 celkem	79
Graf 11 Celkové počty nasazení PJ a SPJ bez posílení běžného výkonu služby a AKT na BO, v souvislosti s hromadným narušováním veřejného pořádku v letech 2010 - 2013 za jednotlivé roky souhrmně	79

10. SEZNAM PŘÍLOH

- Příloha 1**   Návrh metodického pokynu ve formátu interního aktu řízení Policie ČR
- Příloha 2**   Výstroj a výzbroj příslušníků PJ
- Příloha 3**   Vozidla PJ
- Příloha 4**   Příslušníci zahraničních PJ

NÁVRH METODICKÉHO POKYNU

ze dne 19. května 2014

o postupu Policie ČR při hromadném narušování veřejného pořádku

Ke sjednocení postupu při provádění opatření k zajištění vnitřního pořádku a bezpečnosti při hromadném narušování veřejného pořádku navrhuji:

ČÁST PRVNÍ

Úvodní ustanovení

Čl. 1

Předmět úpravy

Tento návrh metodického pokynu upravuje postup Policie České republiky (dále jen policie) při provádění opatření k omezení negativních jevů při hromadném narušování veřejného pořádku, zvláště ve fázi přípravy, v průběhu a po skončení opatření.

Čl. 2

Vymezení pojmů

Pro účely tohoto návrhu metodického pokynu se rozumí

a) opatřením

1. policejní opatření, která jsou prováděna policií k zajištění vnitřního pořádku a bezpečnosti,
2. policejní akce, kterou je jednorázová nebo časově omezená akce vyhlášená k provedení opatření v souvislosti s hromadným narušováním veřejného pořádku.

b) pořádkovou jednotkou

1. speciální pořádková jednotka krajského ředitelství policie,
2. pořádková jednotka krajského ředitelství, která je složena z určených policistů územních odborů nebo krajského ředitelství policie.

c) antikonfliktním týmem

skupina složená z určených policistů organizačních článků krajského ředitelství policie, vyškolených k předcházení protiprávního jednání prostřednictvím transparentní preventivní činnosti policie.

d) LOW Profile

maximální využití antikonfliktního týmu pro pokojné řešení opatření bez represivního využití pořádkových jednotek, které jsou však připraveny v blízkosti místa opatření k rychlému zákroku.

e) HIGH Profile

pořádkové jednotky jsou v místě konání opatření v přímém kontaktu s účastníky shromáždění a potlačují ho formou represe.

ČÁST DRUHÁ

Přípravná fáze opatření

Čl. 3

Příprava

(1) Vyhodnocení míry rizikovosti události za využití všech dostupných informačních zdrojů ke sběru, ověřování, nepřetržité aktualizaci a analýze získaných dat, včetně spolupráce se zpravodajskými službami.

(2) Určení velitele opatření.

(3) Stanovení cíle opatření.

(4) Stanovení strategie podávání informací zejména formou

a) tiskové konference,

b) průběžné podávání informací veřejnosti (TV, rozhlas, tisk, internet).

Čl. 4

Přípravný štáb

(1) Začlenění pracovníka krizového řízení do štábu opatření a vymezení jeho kompetencí

a) zajišťuje technický chod štábu – vybavení PC, projektory, spojení, atd.,

b) zaznamenává rozdělení úkolů jednotlivým členům štábu,

c) provádí dokumentaci činnosti štábu,

d) zpracovává plán spojení,

e) vypracovává mapové podklady s vyznačením důležitých skutečností pro řízení akce,

f) zajišťuje zřízení operačního střediska pro strategický štáb (stálé nebo mobilní za využití štábního vozidla).

(2) Určení kompetencí a úkolů pro jednotlivé členy štábu

a) člen štábu pro jednání s ostatními subjekty (za policii jedná s každým subjektem pouze jeden určený policista, s organizátory jedná velitel opatření),

b) člen štábu pro styk se zástupci médií, policista preventivně informačního oddělení krajského ředitelství.

(3) Určení velitelů pro jednotlivé části opatření dle specializací

a) velení pořádkovým jednotkám,

b) velitel hlídek pořádkové policie,

c) velitel hlídek dopravní policie,

d) velitel skupin SKPV,

e) velitel městské policie,

f) obsluha kamerových systémů městské policie,

g) realizační skupiny pro zpracování protiprávních jednání osob,

h) složení antikonfliktního týmu.

(4) Určení velitelů pro určené úseky nebo sektory

a) velitel vnějšího opatření,

b) velitel vnitřního opatření.

(5) Zpracování rozkazu k provedení policejního opatření.

Čl. 5

Nasazení sil a prostředků

- (1) Na základě vyhodnocení míry rizika rozhodnutí o nasazení sil a prostředků
  - a) počty policistů uniformované policie,
  - b) počty policistů SKPV,
  - c) počty policistů pořádkových jednotek.

- (2) Nasazení dalších speciálních sil nebo technických prostředků
  - a) vodní stříkače,
  - b) vrtulník (možnost přenosu obrazu do štábu),
  - c) policisté oddělení služební kynologie,
  - d) policisté odboru služební hipologie (jízdni policie).

- (3) Využití občanských zaměstnanců k zajištění technické podpory opatření
  - a) prověření a posílení možností spojení,
  - b) zajištění logistické podpory nasazených policistů (občerstvení, toalety).

- (4) Využití možností součinnosti dalších složek
  - a) hasičský záchranný sbor,
  - b) zdravotnická záchranná služba (zajistit část posádek pro potřeby pouze policie a zajistit oddělený příjem policistů a účastníků shromáždění v nemocnici),
  - c) vězeňská služba ČR (možnost využití přepravních kapacit k eskortování většího počtu zajištěných osob).

ČÁST TŘETÍ

Fáze průběhu opatření

Čl. 6

Strategický štáb

- (1) Zřízení strategického štábu opatření, který činí zásadní rozhodnutí
  - a) zda bude nasazen antikonfliktní tým,
  - b) zda bude proveden zákrok,
  - c) jakým směrem dojde k vytlačování osob,
  - d) jaké budou následné postupy (realizace zajištěných či zadržovaných apod.).

- (2) Rozhoduje o využití základních taktických principů
  - a) LOW Profile,
  - b) HIGH Profile.

- (3) Koordinuje podíl činností jednotlivých sektorů a specializací v rámci opatření.

- (4) Rozhoduje dle vývoje situace o strategii informování veřejnosti
  - a) v průběhu opatření,
  - b) po skončení opatření.

- (5) Pracovník krizového řízení je členem strategického štábu a zajišťuje
  - a) technický chod štábu,
  - b) vybavení výpočetní technikou,
  - c) vybavení dataprojektory a projekčním plátnem pro lepší přehled o situaci pro členy štábu,
  - d) vybavení štábu veškerými mapovými podklady,
  - e) zaznamenává veškeré rozkazy a povely vydané štábem opatření,
  - f) zaznamenává radiovou komunikaci,

g) zpracovává časový snímek veškerých relevantních událostí.

Čl. 7

Taktický štáb

- (1) Zřízení taktických štábů v sektorech v místě události. Taktický štáb činí rozhodnutí ve svém sektoru
  - a) o způsobu provedení zákroku,
  - b) koordinuje síly na místě dle konkrétních potřeb,
  - c) přesunuje síly.

- (2) Vyžaduje součinnost dalších složek
  - a) zdravotnická záchranná služba,
  - b) hasičský záchranný sbor,
  - c) speciální policejní síly a prostředky - jízdní policie,
- psovodi.

- (3) Rozhoduje o způsobu nasazení a využití operativních družstev.

ČÁST ČTVRTÁ

Fáze po skončení opatření

Čl. 8

Vyhodnocení

- (1) Svolání štábů k vyhodnocení opatření a sumarizaci výsledků
  - a) provedené zákroky,
  - b) použití donucovacích prostředků,
  - c) počet osob omezených na svobodě,
  - d) počty zaznamenaných protiprávních jednání (TČ, PŘ),
  - e) zajištěné věci (zbraně apod.),
  - f) způsobené škody na majetku policie,
  - g) počet zraněných policistů a povaha zranění,
  - h) počet zraněných účastníků shromáždění v souvislosti s provedenými zákroky a povaha zranění
- (2) Vyhodnocení úspěšnosti opatření vzhledem k splnění vytyčeného cíle.
- (3) Vyhodnocení činnosti a vhodnost složení antykonfliktního týmu.
- (4) Podání komplexní informace o opatření zástupcům tisku a dalších médií.
- (5) Pojmenování konkrétních chyb a nedostatků zaznamenaných v průběhu opatření, na které bude nutné reagovat při přípravě na další opatření

Příloha 2 Výstroj a výzbroj příslušníků PJ Policie ČR

Policista PJ Policie ČR s výstrojí a výzbrojí

Zdroj: Policie ČR

Protiúderový komplet

Zdroj: Policie ČR

Příloha 3   Vozidla PJ

Zásahové vozidlo družstva PJ

Zdroj: Policie ČR

Štábní vozidlo PJ

Zdroj: Policie ČR

Vodní stříkač PJ

Zdroj: Policie ČR

Obrněný transportér PJ

Zdroj: Policie ČR

Příloha 4 Příslušníci zahraničních PJ

Příslušníci anglických PJ

Zdroj: Policie ČR

Příslušníci francouzských PJ

Zdroj: Policie ČR

Příslušníci německých PJ

Zdroj: Policie ČR